

Ετήσια Έκθεση 2003

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ετήσια Έκθεση 2003

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το 2003 ήταν μια πολύ σημαντική αλλά και δύσκολη χρονιά για τον Κυπριακό τουρισμό αφού διάφορες πολιτικο-οικονομικές εξελίξεις και διεθνή γεγονότα επηρέασαν τον τομέα.

Ο πόλεμος στο Ιράκ, η οικονομική ύφεση των χωρών της Ευρώπης, αλλά και ο ιός της άτυπης πνευμονίας ήταν παράγοντες που είχαν αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και σε πολλούς άλλους δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς. Η Κυπριακή Κυβέρνηση, σε στενή συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και τον ιδιωτικό τομέα, έλαβε σημαντικά μέτρα για να στηρίξει τον τουριστικό τομέα. Τα μέτρα αποδείχθηκαν αποτελεσματικά αφού η πτώση στις αφίξεις και τα έσοδα περιορίστηκαν.

Παράλληλα, το 2003 έγινε η αναθεώρηση της Στρατηγικής Τουρισμού, με τη συνεργασία των φορέων του τουρισμού από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, η οποία εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση το Νοέμβριο και άρχισε να εφαρμόζεται. Το όραμα της Στρατηγικής Τουρισμού είναι να καταστήσει την Κύπρο ένα ποιοτικό τουριστικό προορισμό που να ικανοποιεί τον επισκέπτη με ποικίλα ενδιαφέροντα και αναζητήσεις και να διασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής για τον ντόπιο. Πιστεύω ότι η υλοποίηση της Στρατηγικής Τουρισμού πρέπει να αποτελεί για όλους τους φορείς στην τουριστική βιομηχανία το βασικότερο στόχο τους. Ήδη υπάρχει μια εξαιρετική συνεργασία μεταξύ ΚΟΤ, Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τοπικών αρχών και ιδιωτικού τομέα προς αυτή την κατεύθυνση και σύντομα η Κύπρος θα προωθείται ως ένας τουριστικός προορισμός που έχει πολύ περισσότερα να προσφέρει από τον ήλιο και τη θάλασσα της.

Στόχος μας είναι η Κύπρος να αναπτυχθεί ως προορισμός για Αθλητικό Τουρισμό, Συνεδριακό Τουρισμό, Παλιαιτικό Τουρισμό, Τουρισμό Φύσης, Τουρισμό για Γκολφ, Ναυτικό Τουρισμό, Αγροτουρισμό, Ποδηλατικό Τουρισμό και άλλα είδη τουρισμού.

Λίγο πριν η Κύπρος καταστεί πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εμείς είμαστε απόλυτα έτοιμοι, ως ΚΟΤ να αξιοποιήσουμε το μεγάλο αυτό γεγονός, αλλά και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις που θα επιφέρει η ένταξή μας στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια. Οι ελευθεροποιήσεις στις αερομεταφορές και σε άλλους τομείς και αργότερα η υιοθέτηση του Ευρώ αναμένεται να επηρεάσουν θετικά τον τουρισμό μας και να ενθαρρύνουν περισσότερο κόσμο να επιλέγει το νησί μας για τις διακοπές του. Το γεγονός επίσης ότι ο Ευρωπαίος τουρίστας θα νιώθει ότι επισκέπτεται μια χώρα φιλική και ασφαλή που ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη δική του χώρα είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Το θέμα όμως της όξυνσης του ανταγωνισμού πρέπει να μας απασχολεί.

Σε ότι αφορά το μέλλον του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο ΚΟΤ θα γίνει σύντομα ένας σύγχρονος, ευέλικτος και αποτελεσματικός οργανισμός. Ήδη οι ενέργειες για να πετύχουμε αυτό το στόχο εξελίσσονται ικανοποιητικά και σύντομα θα καθορίσουμε το νέο ρόλο του Οργανισμού, ο οποίος θα ακολουθηθεί από την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του.

Για το έργο που επιτελέστηκε το 2003 θα ήθελα να ευχαριστήσω το έντιμο Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργο Λιλλήκα, όλους τους συνεργάτες του Οργανισμού από το Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα, καθώς και τις Τοπικές Αρχές.

Τέλος ευχαριστώ τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο, τη Γενική Διευθυντή του Οργανισμού καθώς και το προσωπικό του Οργανισμού που εργάζεται με ενθουσιασμό για να γίνουν οι στρατηγικοί μας στόχοι πραγματικότητα.

Φώτης Φωτιάου
Πρόεδρος

Ετήσια Έκθεση 2003

ΜΗΝΥΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι ο τουρισμός αποτελεί τον κυριότερο τομέα της κυπριακής οικονομίας συνεισφέροντας σημαντικά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας μας και παρέχοντας άμεση απασχόληση σε πάνω από 40.000 άτομα, αριθμός που αντιπροσωπεύει το 14% του Επικερδώς Απασχολούμενου Πληθυσμού.

Το 2003 ο τουρισμός μας αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες αφού σημαντικοί εξωγενείς παράγοντες επηρέασαν το ταξιδιωτικό κοινό διεθνώς. Η μείωση στις αφίξεις περιορίστηκε στο 4,76% και στα έσοδα στο 10,36% αριθμοί που θα ήταν πολύ μεγαλύτεροι εάν όλοι οι φορείς του τουρισμού δεν εργάζονταν μεθοδικά και συντονισμένα.

Η εκσυγχρονισμένη Στρατηγική Τουρισμού (2003-2010) και το λεπτομερές σχέδιο υλοποίησης που ετοιμάστηκαν από τον Οργανισμό αποτέλεσαν επίσης ένα σημαντικό γεγονός που σημάδεψε το 2003.

Η στρατηγική στοχεύει στην επανατοποθέτηση της Κύπρου στον τουριστικό χάρτη ως ενός ποιοτικού προορισμού με δική του ξεχωριστή ταυτότητα που έχει πολλά να προσφέρει στον περιηγητή.

Η ιδιαιτερότητα της Κύπρου εστιάζεται στην ποικιλομορφία της σε μικρό γεωγραφικό χώρο σε ότι αφορά τον πολιτισμό και το περιβάλλον της που αποτελούν τους δύο κύριους άξονες της στρατηγικής η προστασία και ανάδειξη των οποίων είναι καθοριστική για τη διαμόρφωση μιας μοναδικής και πολυδιάστατης τουριστικής εμπειρίας. Η επανατοποθέτηση απαιτεί στρατηγικές παρεμβάσεις και τομές σε διάφορους τομείς που αφορούν κυρίως το τουριστικό προϊόν με τη συνεισφορά όλων των τουριστικών εταίρων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο οι οποίοι μέσα σε πνεύμα συνεργασίας και συλλογικότητας καλούνται να δραστηριοποιηθούν και να αναλάβουν το ρόλο που τους αναλογεί στην υλοποίηση της Στρατηγικής.

Η υλοποίηση της Στρατηγικής Τουρισμού αποτελεί μια αναγκαιότητα για να καταστεί η Κύπρος ακόμα πιο ελκυστική σε πλαίσια ποιότητας και αειφορίας και να μπορέσει να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά ως ένας Ευρωπαϊκός προορισμός. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, η Διεύθυνση, αλλά και το προσωπικό του Οργανισμού το οποίο θέλω να ευχαριστήσω, είναι πλήρως αφοσιωμένοι στην επίτευξη αυτού του σπουδαίου στόχου.

Φρόνη Μιχαήλ
Γενικός Διευθυντής

Είσινα Έκθεση 2003

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο ΚΟΤ ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τις πρόνοιες του Νόμου περί Ιδρύσεως και Λειτουργίας Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού 1969-1999 και των σχετικών Κανονισμών που διέπουν θέματα Διάρθρωσης και Όρων Υπηρεσίας και Διοικητικά και Οικονομικά θέματα.

Σκοπός του Οργανισμού σύμφωνα με το Νόμο είναι η οργάνωση και η προαγωγή του Τουρισμού στη Δημοκρατία με την αξιοποίηση όλων των υφισταμένων δυνατοτήτων.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω Νόμου και του Νόμου περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων), 149/1988, τον Οργανισμό διοικεί εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι 31.7.2003 ήταν η ακόλουθη:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

κ. Χρύσης Πρέντζας,
Διευθυντής Επιχείρησης,
από τη Λάρνακα.

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δρ. Αλέξης Σαβεριδής,
Καθηγητής Ανώτερης Σχολής,
από τη Λευκωσία.

ΜΕΛΗ:

- κ. Αδάμος Βαρνάβα,
Πρόεδρος του Συνδέσμου
Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου,
από τη Λεμεσό.
- κα Ελένη Χρυσάνθου-Δημητρίου,
Σύμβουλος Διεύθυνσης Επιχειρήσεων,
από την Πάφο.
- κ. Αυγερινός Νικήτας,
Πρόεδρος ΠΑΣΥΞΕ, από τη Λεμεσό.
- κ. Πολυδεύκης Οικονόμου,
Επιχειρηματίας, από τη Δερύνεια.
- κ. Μάριος Πέροικος,
Επιχειρηματίας από την Αγία Νάπα.
- κ. Πέτρος Πιερίδης,
Διευθυντής Ξενοδοχείου,
από τη Λεμεσό.
- κ. Φώτης Φωτίου,
Λογιστής-Ελεγκτής, από τη Λάρνακα.

Από την 1.8.2003 η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η ακόλουθη:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

κ. Φώτης Φωτίου,
Λογιστής-Ελεγκτής από τη Λάρνακα.

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

κ. Αλέκος Ορουσιώτης,
Δικηγόρος, από τη Λεμεσό.

ΜΕΛΗ:

- κ. Νίκος Αριστείδης,
Επιχειρηματίας, από τη Λεμεσό.
- κ. Λεόντιος Βρυωνίδης,
Οικονομολόγος από την Πάφο.
- κ. Κενδέας Ζαμπρίνης,
Οικονομολόγος από την Πάφο.
- κ. Λαίριος Καρτούδης,
Επιχειρηματίας από τη Λεμεσό.
- κ. Κώστας Κολακίδης,
Πολιτικός Μηχανικός,
από τη Λεμεσό.
- κ. Γιάννης Κουής,
Ανώτερος Λέκτορας,
από τη Λεμεσό.
- κα Κλεοπάτρα Μυλωνά-Μιχαηλίδου,
Τραπεζικός-Οικονομολόγος,
από την Πάφο.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού είναι η κα Φρύνη Μιχαήλ, η οποία σύμφωνα με τους Νόμους περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού προΐσταται των Υπηρεσιών του Οργανισμού.

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Οι κ.κ. Μιχαλάκης και Χρίστος Τριανταφυλλίδης συνέχισαν και κατά το 2003 να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ως Νομικοί Σύμβουλοι του Οργανισμού.

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας συνέχισε να ασκεί και κατά το 2003 τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή του Οργανισμού που της ανατέθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Οι Υπηρεσίες του Οργανισμού αποτελούνται από τη Γενική Διεύθυνση και τέσσερα τμήματα: Διοίκησης Αρχείου Λογιστηρίου, Τουριστικής Οργάνωσης, Προβολής και Παροχής Τουριστικών Υπηρεσιών και διακρίνονται:

1. Στην Κεντρική Υπηρεσία, τα γραφεία της οποίας βρίσκονται στη Λευκωσία. Διευθυντές Τουρισμού ήταν η κα Φοίβη Κατσούρη, Προϊστάμενη του Τμήματος Τουριστικής Οργάνωσης, ο κ. Μιχαήλ Μεταξάς, Προϊστάμενος του Τμήματος Προβολής, η κα Αννίτα Δημητριάδου, Προϊστάμενη του Τμήματος Διοίκησης, Λογιστηρίου και Αρχείου και ο κ. Λεώκος Φυλακτίδης Προϊστάμενος του Τμήματος Παροχής Τουριστικών Υπηρεσιών.

Επίσημο Έγγραφο 2003

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2. Στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εσωτερικού που αποτελούνται:

(α) από τα Γραφεία Τουριστικών Πληροφοριών. Κατά τη διάρκεια του 2003 λειτουργούσαν δεκατρία Γραφεία Πληροφοριών: στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Αγία Νάπα, Πάφο, Κάτω Πάφο, Αεροδρόμιο Λάρνακας, Αεροδρόμιο Πάφου, Νέο Λιμάνι Λεμεσού, Γερμασόγεια, Πλάτρες, Πόλη Χρυσοκούς και Πρωταρά.

(β) από τα Γραφεία Επιθεωρητών. Κατά τη διάρκεια του 2003 λειτουργούσαν έξι Γραφεία Επιθεωρητών: στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αγία Νάπα και Πόλη Χρυσοκούς.

(γ) από τις Υπηρεσίες της Μαρίνας Λάρνακας.

3. Στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εξωτερικού, που κατά το 2003 αποτελούνταν από 17 Γραφεία Τουρισμού στο Λονδίνο, Φραγκφούρτη, Παρίσι, Στοκχόλμη, Αθήνα, Μιλάνο, Ζυρίχη, Βρυξέλλες, Άμστερνταμ, Βιέννη, Νέα Υόρκη, Μόσχα, Τελ Αβιβ, Τάκσο, Βουδαπέστη, Πράγα και Βαρσοβία.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στις 31.12.2003 τα μέλη του προσωπικού του ΚΟΤ (μόνιμο, προσωρινό, με σύμβαση, έκτακτο και εντόπιο εξωτερικού) ήταν 300. Από αυτά 153 υπηρετούσαν στην Κεντρική Υπηρεσία, 73 στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εσωτερικού και 74 στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εξωτερικού. Ο Πίνακας 2 της Έκθεσης δείχνει τον αριθμό του προσωπικού τη 31.12.2003.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά το 2003 συνήλθε σε 47 συνεδρίες και πήρε αποφάσεις για θέματα πολιτικής. Μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο ενέκρινε τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού για το έτος 2004, τον Λογαριασμό Εσόδων και Εξόδων και τον Ισολογισμό για το έτος που έληξε στις 31.12.2002, τις διαφημιστικές εκστρατείες και άλλα προγράμματα προβολής του Οργανισμού στο εξωτερικό.

Επίσης το Συμβούλιο μελέτησε και αποφάσισε για τα πιο κάτω θέματα:

Επιλογή νέου Διαφημιστικού Οίκου, Διαφημιστική Εκστρατεία του Οργανισμού στις τουριστικές αγορές, Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό, κατακύρωση προσφορών για την εξασφάλιση υπηρεσιών και εξοπλισμού, κατασκευές ή εκτυπώσεις διαφόρων εντύπων, κατάταξη Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, Συμφωνίες/Άδειες Χρήσης Τουριστικών Πλαζ και Περιπτέρων, Νέα Δομή/Αναδιοργάνωση του Οργανισμού, λειτουργία Κέντρων Αναψυχής, Συλλογική Σύμβαση.

Η Επιτροπή Προσωπικού και η Επιτροπή Προσφορών στις οποίες το Συμβούλιο μεταβίβασε ανάλογες αρμοδιότητες του για την καλύτερη και ταχύτερη διεξαγωγή των εργασιών του Οργανισμού, συνήλθαν σε 19 και 39 συνεδρίες αντίστοιχα κατά τις οποίες μελέτησαν και πήραν αποφάσεις πάνω σε διάφορα θέματα των αρμοδιοτήτων τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού του Οργανισμού οι συμμετοχές υπαλλήλων σε διάφορα Επιμορφωτικά Προγράμματα/Σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο ή/και το εξωτερικό ανήλθαν στις 510.

Τα επιμορφωτικά αυτά προγράμματα περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω θέματα: Ευρωπαϊκή Ένωση, εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, ανάπτυξη διευθυντικής ικανότητας, εργασιακές σχέσεις, θέματα πληροφορικής, Ίντερνετ, θέματα επικοινωνίας, προβολής και προώθησης τουριστικού προϊόντος, αξιολόγηση και αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, θέματα Ξεναγών, Διαχείρισης ποιότητας ISO 9000 σε Ξενοδοχεία, Αρχές και Τεχνικές Υγιεινής Τροφίμων (HACCP), Προγράμματα Dale Carnegie, Τεχνικές Παρουσιάσεων, η Γυναίκα Ηγέτης, Διαχείριση Κρίσεων, Τεχνικές Πωλήσεων για Λειτουργούς Γραφείων εξωτερικού, πιστοποίηση ISO 9000 για τον Οργανισμό, Εκπαίδευση, Γαστρονομία. Προγράμματα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού EFQM κλπ.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

- Θέματα Γενικής Διοίκησης
- Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου
- Γραμματεία Επιτροπής Προσωπικού
- Γραμματεία Επιτροπής Προσφορών & Οικονομικών
- Θέματα προσωπικού
- Συλλογικές Συμβάσεις
- Εκπαίδευση προσωπικού
- Προσφορές
- Συμφωνίες/Άδειες Χρήσης ακινήτων του Οργανισμού
- Νομικά Θέματα
- Πληροφορική Μηχανογράφηση
- Λογαριασμοί
- Προσπολαγισμός
- Οργάνωση και λειτουργία Αρχείου
- Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων

- Διαφήμιση
- Δημόσιες Σχέσεις
- Φιλοξενία
- Εκτιμήσεις
- Καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Διεθνείς τουριστικές συμφωνίες
- Σχολή Ξενογών
- Διεθνείς Οργανισμοί
- Οργάνωση και εποπτεία γραφείων πληροφοριών
- Παραγωγή ταινιών και άλλων μέσων προβολής
- Διοργάνωση σεμιναρίων/συνεδρίων

- Ερευνες
- Μελέτες
- Προγραμματισμός τουριστικής ανάπτυξης
- Συντονισμός
- Σχεδιασμός και εκτέλεση έργων τουριστικής υποδομής
- Γραμματεία Συμβουλευτικής Επιτροπής Τουρισμού
- Μελέτη σχεδίων για ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα
- Διοίκηση Μαρinas Λάρνακας

- Ετοιμασία και εφαρμογή νομοθεσιών για ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα, κέντρα αναψυχής, γραφεία τουρισμού και ταξιδιών και ξεναγούς
- Έλεγχος τουριστικών επιχειρήσεων
- Υπηρεσία Επιθεωρητών
- Έκδοση αδειών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων
- Μελέτη οπτήσεων για ανέγερση νέων ξενοδοχειακών μονάδων και κέντρων αναψυχής.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

κατά την 31.12.2003

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ				
Γενικός Διευθυντής	1			1
Τουριστικός Λειτουργός	1			1
Λειτουργός Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων	1			1
Γραφέας	3			3
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	4			4
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	12			12
Αρχειο	34			34
Λογιστήριο	30			30
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	11			11
Τεχνική Υπηρεσία	7			7
Μαρίνα Λάρνακας		12		12
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ	31	28	74	133
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	18	33		51
ΣΥΝΟΛΟ	153	73	74	300

Σημείωση: Δεν περιλαμβάνονται άτομα που απασχολούνται πάνω σε μερική βάση.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Λογαριασμός Εσόδων και Εξόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2003

	€	2002 €
ΕΣΟΔΑ		
Κρατική Χορηγία	12.500.000	12.950.575
Ποσοστά πάνω σε Λογαριασμούς:		
- Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	3.361.656	10.066.651
- Κέντρων Αναψυχής	6.601.117	6.168.901
Δικαιώματα Χορηγήσεως Αδειών	379.583	380.371
Διαχείριση Τουριστικών Περιπτέρων & Άλλων Ακινήτων του Οργανισμού	652.754	663.004
Άλλες Πηγές	772.868	877.102
	24.267.978	31.106.604
ΕΞΟΔΑ		
Αποδοχές Προσωπικού	5.598.178	4.670.517
Αποζημιώσεις, Αμοιβές και Άλλα Ωφελήματα	686.140	573.588
Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες	555.430	543.037
Προβολή και Δημοσιότητα	19.970.298	18.093.013
Οργάνωση και Ανάπτυξη Τουριστικού Προϊόντος	818.905	549.043
Εκπαίδευση Προσωπικού	46.058	24.470
Μαρίνα Λάρνακας	121.886	112.446
Άλλες Δαπάνες	278.628	457.685
Αποσβέσεις και Διαγραφές	386.005	379.547
	28.461.528	25.403.346
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα έτους	(4.193.550)	5.703.258

Οι πιο πάνω οικονομικές καταστάσεις είναι ενδεικτικές και δεν έχουν ελεγχθεί από τους Εξωτερικούς Ελεγκτές του Οργανισμού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Ισολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου 2003

	€	2002 €
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	<u>2.812.162</u>	<u>2.935.202</u>
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ		
Χρεώστες	3.420.049	4.270.768
Προπληρωμές	481.163	371.389
Τραπεζικοί Λογαριασμοί και Μετρητά	4.198.125	5.622.480
	<u>8.099.337</u>	<u>10.264.637</u>
Μείον: ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Τρέχουσες δόσεις μακροπρόθεσμου δανείου	464.217	455.621
Πιστωτές	6.743.584	4.653.727
Προεισπράξεις	168.331	236.961
	<u>7.376.132</u>	<u>5.346.309</u>
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ/ (ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)	<u>723.205</u>	<u>4.918.328</u>
	<u>3.535.367</u>	<u>7.853.530</u>

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ:

Κεφάλαιο	2.812.162	2.935.202
Λογαριασμός εσόδων και εξόδων	258.987	4.007.087
Μακροπρόθεσμο δάνειο	464.218	911.241
	<u>3.535.367</u>	<u>7.853.530</u>

Οι πιο πάνω οικονομικές καταστάσεις είναι ενδεικτικές και δεν έχουν ελεγχθεί από τους Εξωτερικούς Ελεγκτές του Οργανισμού.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία και εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, η διεθνής τουριστική κίνηση το 2003 μειώθηκε κατά 1,2% σε σύγκριση με το 2002 και έφθασε τα 694,0 εκ. αφίξεις σε σύγκριση με 702,6 εκ. το 2002.

Η τουριστική κίνηση στην Ευρώπη το 2003 αυξήθηκε οριακά σε σύγκριση με το 2002 (κατά 0,4%), φθάνοντας τα 401,5 εκ. αφίξεις. Η Ευρώπη εξακολουθεί να προσελκύει το μεγαλύτερο μέρος του διεθνούς τουρισμού, αυξάνοντας μάλιστα ελαφρά το μερίδιο αγοράς της σε σχέση με το 2002 (57,9% έναντι 57,5%).

Αυξημένη τουριστική κίνηση καταγράφηκε στη Μέση Ανατολή και την Αφρική (αύξηση 10,1% και 4,7% αντίστοιχα, σε σχέση με το 2002). Στον αντίποδα, η τουριστική κίνηση στην Ασία και τις χώρες της Απω Ανατολής σημείωσε σημαντική μείωση (της τάξης του 9,3%), και στην Αμερικανική ήπειρο οριακή μείωση (κατά 2,2%). Με βάση τα αποτελέσματα αυτά, η Ασία και οι χώρες του Ειρηνικού και η Αμερικανική ήπειρος κατατάσσονται στη δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα σε ότι αφορά το μερίδιο τους στην παγκόσμια αγορά, με 17,2% και 16,2%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ 2002-2003

	ΑΦΙΞΕΙΣ (ΕΚΑΤΟΜ)		
	2002	2003	2002-2003
Παγκόσμια	702,6	694,0	-1,22%
Ευρώπη	399,8	401,5	+0,43%
Ασία & Χώρες Ειρην.	131,3	119,1	-9,29%
Αμερική	114,9	112,4	-2,18%
Αφρική	29,1	30,5	+4,68%
Μέση Ανατολή	27,6	30,4	+10,14%

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι τουριστικές αφίξεις κατά το 2003 ανήλθαν σε 2.303.246, σημειώνοντας μείωση κατά 4,76% σε σχέση με τις αφίξεις του 2002 (2.418.233). Το 2003 ήταν η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά κατά την οποία καταγράφηκε μείωση στις αφίξεις. Ήταν μια δύσκολη χρονιά, η οποία σηματοδεύτηκε από εξωγενείς παράγοντες που επηρέασαν αρνητικά τις τουριστικές αφίξεις στην Κύπρο, όπως ο πόλεμος στο Ιράκ το Μάρτιο και ο φόβος για τα ταξίδια που προκλήθηκε τόσο από την επιδημία SARS όσο και από το ενδεχόμενο τρομοκρατικών ενεργειών.

Οι αρνητικές επιπτώσεις από τον πόλεμο στο Ιράκ ήταν ιδιαίτερα εμφανείς, αφού μετά από τις σημαντικές αυξήσεις στις αφίξεις που καταγράφηκαν κατά τους πρώτους δύο μήνες του χρόνου, ακολούθησαν πέντε συνεχόμενοι μήνες με αρνητικές επιδόσεις με μεγαλύτερη τη μείωση του Μαρτίου (σχεδόν 34%), αλλά και με φθίνουσα τάση στα ποσοστά των μειώσεων.

Η σειρά των αρνητικών αποτελεσμάτων διακόπηκε τον Αύγουστο, για να σημειωθούν στη συνέχεια μικρότερες μειώσεις τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, και μεγάλες αυξήσεις τους δύο τελευταίους μήνες του χρόνου. Σημαντικότερη συμβολή στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στον Κυπριακό τουρισμό από τους δυσμενείς εξωγενείς παράγοντες είχαν οι συντονισμένες προσπάθειες τόσο του Οργανισμού, όσο και της Κυβέρνησης και των φορέων του ιδιωτικού τομέα.

Ο Οργανισμός προέβη, μεταξύ άλλων, σε συμπληρωματική διαφημιστική εκστρατεία, σε ενέργειες στήριξης των Οργανωτών Ταξιδιών και σε εντατικοποίηση των εκπαιδευτικών εκδρομών, ενώ η Κυβέρνηση επέκτεινε την προσωρινή άρση των τελών προσγείωσης, των φόρων αεροδρομίου και του τέλους 3% υπέρ του ΚΟΤ και ενέκρινε πρόσθετα κονδύλια για διαφήμιση. Ο ιδιωτικός τομέας ενέτεινε τις προσπάθειες του στον τομέα του μάρκετινγκ και ακολούθησε συνεπή τιμολογιακή πολιτική.

Σε ότι αφορά την απόδοση συγκεκριμένων αγορών, η διατήρηση της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2002 - με οριακή μάλιστα αύξηση - ήταν αυτή που βοήθησε στα μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων. Μάλιστα, η αγορά αυτή αύξησε το μερίδιο της από 55,3% το 2002 σε 58,5% το 2003. Αυξήσεις στις αφίξεις σημειώθηκαν και από τις αγορές της Ελλάδας (η οποία έφθασε τις 110.000 αφίξεις), της Ιρλανδίας της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ουγγαρίας, των χωρών της Μέσης Ανατολής και του Αραβικού Κόλπου. Στον αντίποδα, όλες οι υπόλοιπες αγορές είχαν να επιδείξουν μείωση, άλλες κατά μεγαλύτερο και άλλες κατά μικρότερο ποσοστό.

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Περιηγητών 2003, η μέση δαπάνη κατά περιηγητή μειώθηκε κατά 5,9% σε σχέση με το 2002 (από ΛΚ468,24 σε ΛΚ440,70), η μέση ημερήσια δαπάνη κατά 3,7% (από ΛΚ41,82 σε ΛΚ40,28), και η μέση διάρκεια παραμονής κατά 1,6% (από 11,12 ημέρες σε 10,94 ημέρες).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟ 2003

Οι κυριότερες εξελίξεις κατά το 2003 ήταν οι ακόλουθες:

ΑΦΙΞΕΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Οι αφίξεις επισκεπτών παλιήμερης παραμονής (περιηγητών) ανήλθαν σε 2.303.246 το 2003 σε σύγκριση με 2.418.233 το 2002.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι αφίξεις περιηγητών κατά τους χειμερινούς μήνες (Ιανουάριος-Μάρτιος και Νοέμβριος-Δεκέμβριος) έφθασαν τις 436.854. Οι αφίξεις αυτές αποτελούσαν το 19% των αφίξεων για ολόκληρο το χρόνο σε σχέση με 18,76% το 2002. Το ποσοστό των αφίξεων κατά τους δύο μήνες αιχμής (Ιούλιος και Αύγουστος) αυξήθηκε στο 28% των ολικών ετήσιων αφίξεων από 26% το 2002.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ ΜΕ ΝΑΥΛΩΜΕΝΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ

Μείωση της τάξης του 13,7% σημειώθηκε στις αφίξεις περιηγητών με ναυλωμένες πτήσεις, από 1.520.930 το 2002 σε 1.313.315 το 2003. Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των περιηγητών που ήλθαν με ναυλωμένες πτήσεις ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Σουηδία, η Ρωσία, η Νορβηγία, η Ελβετία, η Ιρλανδία και η Δανία.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚΔΡΟΜΕΩΝ

Οι επισκέπτες μονοήμερης παραμονής (εκδρομείς) έφθασαν τους 113.006 το 2003 σε σύγκριση με 77.024 το 2002, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 46,7%. Αύξηση σημειώθηκε στις δύο από τις τρεις κατηγορίες των εκδρομικών, αφού οι ημερήσιοι τουρίστες αυξήθηκαν κατά 22,8%

(από 13.081 το 2002 σε 16.073 το 2003), και οι εκδρομείς που συμμετείχαν σε κρουαζιέρες κατά 59,1% (από 58.747 το 2002 σε 93.468 το 2003).

Αντίθετα οι εκδρομείς που ήταν διερχόμενοι από την Κύπρο μειώθηκαν κατά 33,3% (από 5.196 το 2002 σε 3.465 το 2003).

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των εκδρομικών που συμμετείχαν σε κρουαζιέρες ήταν το Ισραήλ, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Γερμανία και η Ιταλία.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

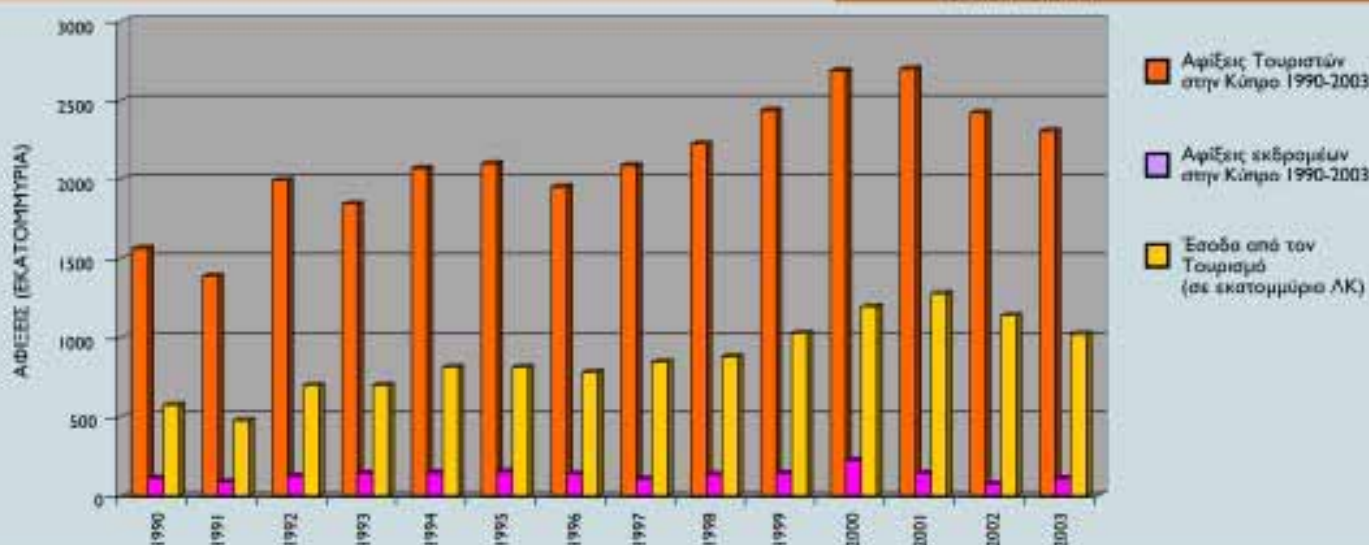
Οι ακαθάριστες εισπράξεις από τον τουρισμό σε ξένο συνάλλαγμα το 2003 έφθασαν τα ΛΚ1.020 εκ. σε σύγκριση με ΛΚ1.136 εκ. το 2002, μειώθηκαν δηλαδή κατά 10,2%. Τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζεται ότι αποτελούσαν το 32,8% των εισπράξεων από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών για το 2003 σε σύγκριση με 35,6% το 2002.

ΚΛΙΝΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Κατά το 2003 λειτούργησαν συνολικά 1.788 νέες κλίνες, σε σύγκριση με 2.539 το 2002. Από αυτές, 551 ήταν σε 3 νέες μονάδες ξενοδοχείων αστέρων, και από τις υπόλοιπες 1.237 κλίνες, οι 316 ήταν σε μία νέα μονάδα οργανωμένων διαμερισμάτων Α' τάξης, 760 αφορούσαν 2 νέα τουριστικά χωριά Α' τάξης, 118 κλίνες 19 νέες τουριστικές επαύλεις και 43 κλίνες 8 νέες παραδοσιακές οικοδομές.

Η συνολική προσφορά κλινών σε αδειούχα ξενοδοχειακά καταλύματα αυξήθηκε από 94.466 στο τέλος του 2002

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

σε 95.185 στις 31.12.2003. Από τις 95.185 μονάδες που λειτουργούσαν στο τέλος του 2003, 52.974 ήταν σε 242 Ξενοδοχεία αστέρων, 23.313 σε 264 μονάδες οργανωμένων διαμερισμάτων πολυτελείας, Α', Β' και Γ' τάξης, οι 5.718 σε 19 τουριστικά χωριά και οι υπόλοιπες 13.180 σε τουριστικές επαύλεις, τουριστικά διαμερίσματα, επιπλωμένα διαμερίσματα, παραδοσιακές οικοδομές, Ξενοδοχεία χωρίς αστέρα, Ξενώνες και κατασκηνωτικούς χώρους.

Στο τέλος του 2003 βρίσκονταν επίσης υπό ανέγερση 6 Ξενοδοχεία αστέρων με δυναμικότητα 2.257 κλίνες, ένα συγκρότημα οργανωμένων διαμερισμάτων Α' τάξης με 104 κλίνες, 2 τουριστικά χωριά Α' τάξης με 992 κλίνες, 3 συγκροτήματα τουριστικών επαύλων με 204 κλίνες και 2 μονάδες παραδοσιακών διαμερισμάτων με 10 κλίνες. Επιπρόσθετα γίνονταν επεκτάσεις δυναμικότητας 97 κλινών σε 2 Ξενοδοχεία αστέρων, και 64 κλινών σε ένα συγκρότημα οργανωμένων διαμερισμάτων Β' τάξης.

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Οι διανυκτερεύσεις σε όλες τις κατηγορίες αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων το 2003 μειώθηκαν κατά 10,53% σε σχέση με το 2002, φθάνοντας τα 14.457.937 σε σύγκριση με 16.159.347 τον προηγούμενο χρόνο. Μείωση σημειώθηκε στις διανυκτερεύσεις σε όλες τις περιοχές, η οποία κυμαίνονταν από 5,37% στην Πάφο μέχρι 17,27% στη Λευκωσία.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Οι αφίξεις τουριστών σε όλες τις κατηγορίες αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων το 2003 μειώθηκαν κατά 7,67% σε σχέση με το 2002, φθάνοντας τα 2.231.455 σε σύγκριση με 2.416.761 τον προηγούμενο χρόνο. Μείωση σημειώθηκε στις αφίξεις σε όλες τις περιοχές, η οποία κυμαίνονταν από 2,89% στην Λάρνακα μέχρι 15,32% στα Ορεινά Θέρετρα.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΕΙΣΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΛΙΝΩΝ

Η μέση καθαρή πληρότητα κλινών στα τουριστικά καταλύματα υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των διανυκτερεύσεων που δηλώνονται από τους διευθυντές των καταλυμάτων, τη δυναμικότητα σε κλίνες και την πραγματική περίοδο λειτουργίας του κάθε καταλύματος κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Η μέση ετήσια πληρότητα σε όλα τα αδειούχα τουριστικά καταλύματα το 2003 μειώθηκε κατά 11,64% σε σχέση με το 2002 (από 62,7% το 2002 σε 55,4% το 2003). Ειδικά σε όσα αφορά τα Ξενοδοχεία 1-5 αστέρων το 2003, η μέση πληρότητα τους το 2003 ανήλθε σε 53% σε σύγκριση με 59,87% το 2002, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 11,5%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΚΛΙΝΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1 ΑΣΤΕΡΩΝ 2002-2003

	5*	4*	3*	2*	1*	ΣΥΝΟΛΟ
2002	9429	19781	17519	4407	1274	52410
2003	9443	20863	17173	4415	1080	52974

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΚΛΙΝΕΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 2002-2003

	ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΟΛΥΤ. Α' ΤΑΞΗΣ Β' ΤΑΞΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ			ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	ΑΛΛΑ*	ΣΥΝΟΛΟ
2002	114	9595	11738	2090	4958	625	12936
2003	114	9869	11432	1898	5718	672	12508

* Τουριστικά Διαμερίσματα, Επιπλωμένα Διαμερίσματα, Τουριστικές Επαύλεις, Ξενοδοχεία Χωρίς Αστέρα, Ξενώνες και Κατασκηνωτικοί Χώροι

Ετήσιο Έκθεση 2003

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Τουρισμού συστάθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΤ με βάση τις πρόνοιες της περί ΚΟΤ Νομοθεσίας. Της Επιτροπής προεδρεύει ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και σ' αυτή συμμετέχουν, σε πολύ ψηλό επίπεδο, όλοι σχεδόν οι εταίροι του τουρισμού που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα (σύνδεσμοι Ξενοδόχων, τουριστικών πρακτόρων, κέντρων αναψυχής, Κυπριακές αεροπορικές εταιρείες, συντεχνίες και άλλοι).

Η Επιτροπή λειτουργεί ως δεξαμενή σκέψεων και ιδεών (think tank), και ως τέτοια ασχολείται μόνο με θέματα σχετικά με τις γενικές κατευθύνσεις του τουρισμού και γενικής τουριστικής πολιτικής και συμβουλεύει ανάλογα το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ.

Κατά το 2003 έγιναν δύο συνεδρίες, κατά τις οποίες η Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως με το θέμα της Ανταγωνιστικότητας του Κυπριακού Τουριστικού Προϊόντος.

Επίσης, κατά την επίσκεψή τους στην Κύπρο τον Ιούνιο του 2003, οι Υπεύθυνοι των Γραφείων Εξωτερικού του Οργανισμού ενημέρωσαν τα μέλη της ΣΕΤ για τις εξελίξεις και τις προοπτικές στις διάφορες χώρες-πηγές τουρισμού για την Κύπρο.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης και Σχέδιο Υλοποίησης 2003-2010

Στις 4.11.2003 σε ευρεία σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας και παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων του τουρισμού, εγκρίθηκε η νέα αναθεωρημένη Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης και Σχέδιο Υλοποίησης 2003-10.

Της αναθεώρησης του Στρατηγικού Σχεδίου προηγήθηκε μια σειρά από διαβουλευσεις υπό την προεδρία του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με τους εμπλεκόμενους τουριστικούς φορείς του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Με βάση τα πορίσματα των συναντήσεων, τα νέα δεδομένα και τις μεταβαλλόμενες συνθήκες στο ευρύτερο περιβάλλον του τουριστικού τομέα καθώς και τα μέτρα και δράσεις του Κυβερνητικού Προγράμματος, αναθεωρήθηκε το Στρατηγικό Σχέδιο για τον τομέα του τουρισμού.

Εχει αρχίσει η εφαρμογή της νέας ολοκληρωμένης προσέγγισης στο θέμα της υλοποίησης της Στρατηγικής Τουρισμού. Το Σχέδιο Υλοποίησης για την ετοιμασία του οποίου ενεπλάκησαν όλοι οι αρμόδιοι στον τουριστικό τομέα φορείς, καθορίζει τις ενέργειες που θα αναληφθούν από τον Ιδιωτικό τομέα, το Δημόσιο τομέα, τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης και τον ΚΟΤ, μέσα σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

Η παρακολούθηση του Σχεδίου θα γίνεται με την υποβολή 4μηνιαίων εκθέσεων προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε σχέση με την εξέλιξη και πρόοδο που θα επιτυγχάνεται από κάθε τομέα ξεχωριστά.

Επιπλέον, σε σχέση με τις ενέργειες και έργα που αναλαμβάνονται από το Δημόσιο Τομέα με βάση το Σχέδιο Υλοποίησης, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 59.218 αποφάσισε τη σύσταση Υπουργικής Επιτροπής η οποία αποτελείται από τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ο οποίος προεδρεύει, Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Εργων, Οικονομικών, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Παιδείας και Πολιτισμού.

Η Υπουργική Επιτροπή θα συνέρχεται κάθε τέσσερις μήνες και θα ετοιμάζει Έκθεση Προόδου η οποία θα υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Περιφερειακές Στρατηγικές

Τόσο το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ όσο και ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πραγματοποίησαν αλληπαλλήλες συναντήσεις με τους τοπικούς φορείς των επαρχιών συμπεριλαμβανομένων των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων και των τοπικών αρχών.

Εχει καθοριστεί η νέα πολιτική του Οργανισμού που αφορά τεχνική και οικονομική στήριξη του ΚΟΤ τόσο για την εκπόνηση μελετών στρατηγικής τουρισμού, τον καταρτισμό των αναγκαίων σχεδίων δράσης κατά περιφέρεια όσο και για την υλοποίηση των ενεργειών στους τομείς προϊόντος και μάρκετινγκ.

Οι τοπικοί φορείς ανταποκρίθηκαν θετικά.

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2004 - 2006 Ενιαίο Εγγραφο Προγραμματισμού και Συμπληρωμα Προγραμματισμού για το Στόχο 2 - Περιφερειακή Ανάπτυξη

Σαν μέλος της Τεχνικής υποεπιτροπής για το Στόχο 2, ο Οργανισμός ετοίμασε το μέρος του Συμπληρώματος Προγραμματισμού που αφορά την ανάπτυξη του τουρισμού στην ύπαιθρο και συμμετείχε στις επίσημες διαπραγματεύσεις που έγιναν μεταξύ της Διεύθυνσης της Ε.Ε. για την Περιφερειακή Ανάπτυξη και του Γραφείου Προγραμματισμού στις 29.7 και 16.9.2003.

Ο Οργανισμός σαν μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής, συμμετείχε στις συνεδρίες της Επιτροπής ημερ. 31.3.2003 και 26.5.2003 κατά τις οποίες έγινε η παρουσίαση και έγκριση της Επιτελικής Σύνοψης του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2004 - 2006, των Ενιαίων Εγγράφων Προγραμματισμού για το Στόχο 2, Στόχο 3, την Αλιεία, το Ταμείο Συνοχής και το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Δείκτες Αειφορίας Τουρισμού

Ο Οργανισμός ανέλαβε πρωτοβουλία για δημιουργία συστήματος ανάπτυξης και παρακολούθησης δεικτών αειφορίας τουρισμού η οποία αποτελεί την κύρια επιδίωξη του Στρατηγικού Σχεδίου για την ανάπτυξη του Κυπριακού Τουρισμού μέχρι το 2010. Οι δείκτες αειφορίας για τον τουρισμό στοχεύουν στη σύνδεση του τουρισμού με το περιβάλλον (οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, φυσικό και ανθρωποποίητο) και θα εξυπηρετήσουν την παρακολούθηση της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου και τη λήψη αποφάσεων.

Στα πλαίσια αυτά εξασφαλίστηκαν μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού οι υπηρεσίες του εμπειρογνώμονα Dr. Edward Manning. Ο Dr. Manning, αφού πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων με τουριστικούς εταίρους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των τοπικών αρχών υπέβαλε έκθεση με τις εισηγήσεις του για ανάπτυξη δεικτών αειφορίας του Κυπριακού Τουρισμού.

Για την προώθηση της δημιουργίας του συστήματος δεικτών αειφορίας ορίστηκε ομάδα εργασίας.

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ο Οργανισμός ανέλαβε στον Δρα. Πάνο Πασιαρδή του Πανεπιστημίου Κύπρου την εκπόνηση μελέτης για τη διακρίβωση των επιπτώσεων στον τουρισμό των περιοχών της Κύπρου που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία από την άρση των περιορισμών στη διακίνηση από και προς τις κατεχόμενες περιοχές.

Η σχετική μελέτη, η οποία αποτελείται από δύο μέρη και διάρκεσε δύο μήνες, ολοκληρώθηκε εντός του Αυγούστου, και παραδόθηκε στον Οργανισμό.

Ο Οργανισμός αποφάσισε επίσης τη διεξαγωγή ολοκληρωμένης μελέτης για τις επιπτώσεις στον τουρισμό από ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού προβλήματος με βάση τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάν για τον τομέα του τουρισμού.

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ο Οργανισμός συμμετέχει, μαζί με άλλους Εθνικούς Οργανισμούς Τουρισμού από την Ισπανία και τη Μάλτα στην πιο πάνω συγκριτική μελέτη, η οποία γίνεται από το Πανεπιστήμιο του Νόττινχαμ Ηνωμένου Βασιλείου. Σκοπός της μελέτης είναι να συγκρίνει την ελαστικότητα ζήτησης του τουρισμού για τις χώρες που συμμετέχουν ως προς την τιμή, το εισόδημα και άλλους παράγοντες, και να εξετάσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ του τουριστικού τομέα και των υπόλοιπων τομέων των οικονομιών που εξετάζονται.

Το Πρώτο Μέρος της μελέτης, το οποίο καλύπτει το θέμα της ελαστικότητας της ζήτησης του τουρισμού, ολοκληρώθηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Το Δεύτερο Μέρος της μελέτης, το οποίο εξετάζει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ του τουριστικού τομέα και των υπόλοιπων τομέων της οικονομίας θα ολοκληρωθεί και θα παραδοθεί στον Οργανισμό στις αρχές του 2004.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕ ΘΕΜΑ "TOURISM MODELLING AND COMPETITIVENESS - IMPLICATIONS FOR POLICY AND STRATEGIC PLANNING"

Ο Οργανισμός υπήρξε συνδιοργανωτής του πιο πάνω συνεδρίου - το οποίο έγινε στις 31.10.-1.11.2003 στην Πάφο - μαζί με τα Πανεπιστήμια Κύπρου και Νόττινχαμ Ηνωμένου Βασιλείου. Στο συνέδριο συμμετείχαν διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί και προσωπικότητες στον τομέα του τουρισμού απ' όλο τον κόσμο.

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΞΕΝΑΓΩΝ

Ο Οργανισμός προέβη στη διεξαγωγή σχετικής δειγματοληπτικής έρευνας για το πιο πάνω θέμα, στα πλαίσια της οποίας έγινε συλλογή στοιχείων μέσω της συμπλήρωσης σχετικών ερωτηματολογίων από αδειούχους Ξεναγούς και τουριστικούς πράκτορες και η επεξεργασία τους ώστε να εκτιμηθεί η επάρκεια των προσφερόμενων υπηρεσιών ξεναγίας και η ανάγκη επαναλειτούργιας της Σχολής Ξεναγών.

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Η Έρευνα για τη Δαπάνη των Περιηγητών διεξάγεται κάθε χρόνο από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, με στόχο την εξακρίβωση της δαπάνης των περιηγητών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Κύπρο.

Για το σκοπό αυτό διεξάγονται, πάνω σε μηνιαία βάση, προσωπικές συνεντεύξεις τουριστών κατά την αναχώρησή τους από την Κύπρο.

Στα πλαίσια της πιο πάνω έρευνας για το 2003, έγιναν 29.649 προσωπικές συνεντεύξεις στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, καλύπτοντας συνολικά 64.625 περιηγητές από τις κυριότερες χώρες-πηγές τουριστικού ρεύματος.

Η Έρευνα αυτή αποτελεί την πηγή για τον υπολογισμό των εσόδων από τον τουρισμό και την παρακολούθηση της εξέλιξης της δαπάνης των περιηγητών στην Κύπρο κατά χώρα.

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σχέδιο Οικονομικών Κινήτρων

Το 2003 συνεχίστηκε για δωδέκατη χρονιά η παροχή οικονομικών κινήτρων σε δικαιούχους στα πλαίσια του Προγράμματος του Αγροτουρισμού.

Το "Σχέδιο Δανειοδότησης Οικοδομών Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής με επικυρωγημένο επτάκιο για σκοπούς προώθησης του Αγροτουρισμού" έπαισε να ισχύει από την 1.5.2003.

Στα πλαίσια του **Ενιαίου Εγγράφου Προγραμματισμού για τον Στόχο 2**, το οποίο θα συγκρηματοδοτηθεί από τα διαρθρωτικά ταμεία, προτάθηκαν:

- Σχέδιο Χορηγιών προς επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον Αγροτουρισμό [τουριστικά καταλύματα, ταβέρνες, παραδοσιακά καφενεία, εργαστήρια παραδοσιακών τεχνών, χειροτεχνιών, εκθετήρια πώλησης παραδοσιακών προϊόντων κλπ] και
- Δράσεις και Μέτρα που αποσκοπούν στην δημιουργία ενός ολοκληρωμένου αγροτουριστικού προϊόντος π.χ. δημιουργία θεματικών διαδρομών [π.χ. κρασιού], ποδηλατικών διαδρομών, θεματικών μουσείων, κέντρων πληροφόρησης κλπ. και Δράσεις προώθησης, οργάνωσης και προβολής του τουριστικού προϊόντος της υπαίθρου.

Καταλύματα - Κλίνες

Στις 31.12.2003 βρίσκονταν σε λειτουργία 72 παραδοσιακά καταλύματα σε όλη την Κύπρο, με συνολική δυναμικότητα 575 κλίνες σε 31 χωριά.

Προβολή

Ο Οργανισμός προέβη σε διάφορες δραστηριότητες προβολής του προγράμματος του Αγροτουρισμού σε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα, άρθρα σε έντυπα μαζικής ενημέρωσης, και παρουσιάσεις σε ημερίδες, εκδηλώσεις και στα ευρωπαϊκά συνέδρια: 1st European Rural Tourism Congress - Ανδαλουσία, Ισπανία και "Implications for the Cyprus tourism industry of accession to the European Union" που διοργάνωσε το Βρετανικό Συμβούλιο στην Πάφο.

Εξωραϊστικά έργα

Επικυρωγήθηκαν εξωραϊστικά έργα σε χωριά του Αγροτουρισμού. Συνεχίστηκε επίσης η πρωτοβουλία του Οργανισμού για κατασκευή και τοποθέτηση ξύλινων σκιαστρών με πινακίδες και χάρτες πληροφόρησης σε χωριά.

Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού

Η Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού, η οποία ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Οργανισμού, συνέχισε τη λειτουργία του Γραφείου της, ως επίσης και της Ιστοσελίδας και Κεντρικού Συστήματος Κρατήσεων - www.agrotourism.com.cy - προσφέροντας την δυνατότητα κρατήσεων μέσω διαδικτύου.

ΓΗΠΕΔΑ ΓΚΟΛΦ

Κατά την διάρκεια του έτους μελετήθηκε από την αρμόδια Επιτροπή, στην οποία συμμετείχε και ο Οργανισμός, διάφορες πτυχές του θέματος της αναθεώρησης της πολιτικής για δημιουργία γηπέδων γκολφ. Τον Νοέμβριο, η Κυπριακή Ομοσπονδία Γκολφ διοργάνωσε το Δεύτερο Ανοικτό Κυπριακό Ερασιτεχνικό Πρωτάθλημα Γκολφ. Ο Οργανισμός ήταν αποκλειστικός χορηγός του επίσημου δείπνου κατά την διάρκεια του οποίου έγινε η τελετή βράβευσης.

Ετήσια Έκθεση 2003

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ο Κυπριακός Οργανισμός τουρισμού προώθησε σύμφωνα με τα συμφωνημένα χρονοδιαγράμματα τον περι Γραφείων Τουρισμού και Ξεναγών Τροποποιητικό Νόμο ο οποίος εγκρίθηκε και από την Βουλή των Αντιπροσώπων. Προώθησε επίσης την ετοιμασία σχετικών κανονισμών σύμφωνα με τις οδηγίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Θεμάτων.

Ο Οργανισμός συμμετείχε στις συναντήσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης της προόδου σε ότι αφορά την εναρμόνιση σε θέματα Ελεύθερης Διακίνησης Κεφαλαίων.

Συμμετείχε επίσης στο European Tourism Forum που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Βενετία.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Ο Οργανισμός είναι εταίρος στην υλοποίηση των προτάσεων MEDINA και DAEDALUS που εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια του προγράμματος Eumedis. Οι προτάσεις αυτές αφορούν την δημιουργία portal στο διαδίκτυο με θέμα τον πολιτιστικό τουρισμό στο οποίο συμμετέχουν Ευρωπαϊκές και μεσογειακές χώρες.

Ο Οργανισμός συμμετείχε στην πρώτη συνάντηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος της διασυνοριακής συνεργασίας INTERAEG Ελλάδος - Κύπρου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.

Πρόγραμμα Leonardo da Vinci: "Cultural Heritage Tourism Network" - "CHTN"

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέλεξε να περιλάβει και να δημοσιεύσει το πρόγραμμα Leonardo da Vinci "Τουρισμός και Πολιτιστική Κληρονομιά", CHTN, το οποίο συντόνιζε ο ΚΟΤ, σε ειδική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων για την ανάπτυξη καινοτόμου υλικού στο τομέα του τουρισμού στα πλαίσια του προγράμματος Leonardo da Vinci.

Απώτερος στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η καλύτερη διάδοση και διάχυση των αποτελεσμάτων επιτυχών προγραμμάτων Leonardo.

Πρόγραμμα Leonardo da Vinci: "Green Investments in Tourism Industry"

Ο Οργανισμός, στα πλαίσια του ρόλου του ως εταίρος, συμμετείχε στις εργασίες υλοποίησης του ευρωπαϊκού προγράμματος "Green Investments in Tourism" το οποίο συντονίζεται από την RAI Consultants Services Ltd.

Στόχος του προγράμματος είναι μεταξύ άλλων και η δημιουργία ιστοσελίδας και τεσσάρων εκπαιδευτικών εγχειριδίων τα οποία θα προσφέρονται για μάθηση εξ' αποστάσεως, μέθοδος e-learning.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Το 2003 ο Διεθνής Κριτής για τις Γαλάζιες Σημαίες βράβευσε πέραν των 2.900 παραλιών και μαρινών σε 24 χώρες της Ευρώπης και Νοτίου Αφρικής. "Γαλάζιες Σημαίες" απονεμήθηκαν συνολικά σε 39 οργανωμένες παραλίες, σε 12 δήμους και κοινότητες, της Κύπρου. Οι βραβευμένες παραλίες για το 2003 ήταν οι ακόλουθες:

- Παραλίμνι (3): Περνέρα, Βρυσί, Πρωταράς
- Αγία Νάπα (12): Κέρμια, Λάντα, Νησί, Νησί Μπέι, Μακρόνησος, Αγία Θείκλα, Βαθειά Γωνιά, Γλυκό Νερό, Κατσαρκά, Αμμος του Καμπούρη, Πανταχού και Περνέρα
- Βοράκκληνη (1): Παραλία Γιαννάδες
- Λάρνακα (2): Φοινικούδες, Μακένζυ
- Πεντάκωμο (1) Παραλία Κάλυμνος ΚΟΤ
- Πύργος (1): Παναγίες/Αόρατοι
- Αγ. Τύχωνος (7): Σάντα Μπάρπαρα, Λούρες, Βούππα, Αρμονία, Καστέλλα, Αφροδίτη και Ονήσιλος
- Πισσούρι (1): Παραλία Πισσουρίου
- Γεροσκήπου (1): Δημοτική Πλαζ ΚΟΤ
- Πάφος (6): Παχύαμμος, Βρυσούδι Α', Βρυσούδο Β', Αλυκές, Δημοτική Μπάνια και Φάρος
- Πέγεια (2): Δημοτική Πλαζ, Λασουρού
- Πόλη Χρυσοκούς (2): Δημοτική Πλαζ, Δασούδι ΚΟΤ

GATS

Αντιπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού παρουσίασε στην Συμβουλευτική Επιτροπή Τουρισμού το θέμα της Γενικής Συμφωνίας Εμπορίου στις Υπηρεσίες με επίκεντρο τις υπηρεσίες που αφορούν τον τουρισμό.

Ο Οργανισμός συμμετείχε σε συνάντηση της Επιτροπής Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Υπηρεσίες που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον Μάιο του 2003 και ασχολήθηκε με τις υπηρεσίες στον τουρισμό και τις δεσμεύσεις έναντι του Παγκόσμιο Οργανισμού Εμπορίου. Στη συνάντηση αυτή ο Οργανισμός παρουσίασε το υφιστάμενο καθεστώς που διέπει την εμπορία υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού.

Ο ΚΟΤ ετοίμασε και υπέβαλε στο Γραφείο Προγραμματισμού μέσω του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού την έκθεση που ζητήθηκε αναφορικά με το υφιστάμενο καθεστώς στην εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που ρυθμίζονται από την Γενική Συμφωνία Εμπορίου στις Υπηρεσίες (GATS).

Ετήσιο Έκθεση 2003

ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ

Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4

Ο Οργανισμός σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών συνέχισε την υλοποίηση του έργου με την διάνοιξη και σηματοδότηση της διαδρομής του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4 στην Κύπρο που σχεδιάστηκε από το τμήμα Δασών και συνδέει τον Ακάμα με το ακρωτήριο Γκρέκο. Το συνολικό μήκος της διαδρομής ξεπερνά το 400 χιλιόμετρα.

Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 εντάσσεται στο ευρύτερο δίκτυο Ευρωπαϊκών μονοπατιών μεγάλου μήκους που συντονίζει ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Ορειβάσις. Το E4 ξεκινά από το Γιβραλτάρ και περνά από την Ισπανία, Γαλλία, Ελβετία, Γερμανία, Αυστρία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Βουλγαρία και Ελλάδα όπου καταλήγει στην Κρήτη και από εκεί στην Κύπρο.

Το 2003 κατασκευάστηκαν και παραδόθηκαν στο Τμήμα Δασών όλες οι πληροφοριακές και κατευθυντήριες πινακίδες για σηματοδότηση της διαδρομής. Το 2003 σηματοδοτήθηκαν 300 χιλιόμετρα της διαδρομής του Ευρωπαϊκού μονοπατιού από τον Άγιο Επιφάνιο της επαρχίας Λευκωσίας μέχρι το αεροδρόμιο Πάφου. Διανοίχθηκαν επίσης τμήματα του Ευρωπαϊκού μονοπατιού όπου δεν ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθούν υφιστάμενα μονοπάτια. Το συνολικό κόστος του έργου ξεπερνά τις £100.000.

Μονοπάτια μελέτης της Φύσης

Ο Οργανισμός χρηματοδότησε την διάνοιξη σηματοδότηση των ακόλουθων μονοπατιών:

Μονοπάτι που συνδέει τα Μεσαιωνικά γεφύρια στην Πάφο	£30.000
Μονή - Φύλαγρα	£6.000
Κάτω Αριάντος- Λούμσα Αετών	£11.000

Στα πλαίσια υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Τουρισμό αποφασίστηκε όπως τα έξοδα συντήρησης των μονοπατιών μελέτης της φύσης εκτός κρατικών δασών για το 2003 και 2004 καλυφθούν από εγκεκριμένες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του υπουργείου Εσωτερικών που αφορούν εξωραϊστικά έργα. Από το 2005 θα εγκρίνεται ειδικό κονδύλι στους προϋπολογισμούς των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Άλλα Περιβαλλοντικά έργα

Το 2003 ο Οργανισμός χρηματοδότησε την κατασκευή παρατηρητηρίου γυπών στο χωριό Βρέτσια. Το έργο περιλαμβάνεται σε ευρύτερο πρόγραμμα για προστασία του πυρρόχρους γύπα το οποίο στηρίζουν τα Ηνωμένα Έθνη.

Κυπρίδα Αφροδίτη

Το 2003 οργανώθηκε και λειτουργήσε το Υπαίθριο Κέντρο Πληροφόρησης για την Πολιτιστική διαδρομή Κυπρίδα Αφροδίτη στον αρχαιολογικό χώρο Κίτιον Καθαρή στην Λάρνακα. Προωθήθηκε επίσης η εργασία για την οργάνωση των υπαίθριων κέντρων πληροφόρησης στους Αρχαιολογικούς χώρους Αραθούνας και Κουκιών τα οποία προγραμματίζεται να λειτουργήσουν την άνοιξη του 2004.

Τα υπαίθρια Κέντρα πληροφόρησης δίνουν πληροφορίες για τη σχέση της Αφροδίτης με τους ιερείς χώρους της γένεσης της Θεάς, τη Μυθολογία και το χαρακτήρας της Κύπριδας Θεάς, τα επίθετα της Αφροδίτης, τις τελετουργίες, τα φυτά και τα κοχύλια που συνδέονται με την Αφροδίτη.

Ολοκληρώθηκε η μελέτη για σήμανση των αντικειμένων στα μουσεία που σχετίζονται με την Αφροδίτη. Κατασκευάστηκαν τα σήματα με δαπάνη του Οργανισμού και τοποθετήθηκαν στο μουσείο Λάρνακας και στο Μουσείο Πιερίδη.

Ολοκληρώθηκε η καλλιτεχνική εργασία για το φυλλάδιο της διαδρομής όπως και για τα φυλλάδια που αφορούν το Επαρχιακό μουσείο Λάρνακας και το Μουσείο Πιερίδη.

Ο Οργανισμός χρηματοδότησε την υλοποίηση βελτιωτικών έργων στους αρχαιολογικούς χώρους του Κίτιου και των Κουκιών τα οποία συμβάλουν στην καλύτερη λειτουργία της διαδρομής. Παράχθηκε φυλλάδιο προβολής της διαδρομής στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ

Αθλητικός Τουρισμός

Δύο νέα σχέδια επικορήγησης για δημιουργία ή και αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων έχουν τεθεί σε ισχύ από τον Ιανουάριο και δημοσιεύθηκαν στον ημερήσιο τύπο μετά την έγκρισή τους από τον Έφορο Δημοσίων Εισοχών.

Με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του αθλητικού τουρισμού, ο ΚΟΤ σε συνεργασία με τον ΚΟΑ και άλλους εμπλεκόμενους φορείς (ΠΑΣΥΣΕ, ΣΤΕΚ, Ένωση Δήμων, Σύνδεσμο Ταξιδιωτικών Πρακτόρων, Υπουργείο Παιδείας), έχει καταρτίσει Σχέδιο Δράσης το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες εισηγήσεις και δράσεις, προκαταρκτικές δαπάνες και ενδεικτικά χρονοδιαγράμματα υλοποίησης. Το Σχέδιο Δράσης αναφέρεται κυρίως στο τμήμα αγοράς αθλητικός τουρισμός που αφορά την προσέλκυση ξένων ομάδων για προπόνηση / προετοιμασία σε συνδυασμό με την διοργάνωση διεθνών αξιολογών αθλητικών συναντήσεων και εκδηλώσεων. Στόχος είναι η καθιέρωση της Κύπρου σαν προορισμού για προπόνηση αθλητών και ομάδων ψηλού επιπέδου παράλληλα με την διεξαγωγή σημαντικών αθλητικών εκδηλώσεων, οι οποίες θα προβάλλουν την χώρα μας στη διεθνή αγορά.

Το Σχέδιο Δράσης θα υποβληθεί στις αρχές του νέου έτους στο Διοικητικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για λήψη αποφάσεων.

Ποδηλατικός Τουρισμός

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του ποδηλατικού τουρισμού, ο Οργανισμός προσκάλεσε στην Κύπρο εμπειρογνώμονα, ο οποίος μετά από μελέτη και διαβουλεύσεις με διάφορες αρμόδιες υπηρεσίες υπέβαλε πρόταση για δημιουργία ενός εθνικού ποδηλατικού δικτύου στην Κύπρο.

Συγκεκριμένη πρόταση παρουσιάστηκε στα πλαίσια ειδικού σεμιναρίου που διοργάνωσε ο ΚΟΤ στις 11 Απριλίου με θέμα "Δημιουργία εθνικού ποδηλατικού δικτύου στην Κύπρο - συμμετοχή στο πρόγραμμα "Eurovelo". Στο συνέδριο συμμετείχαν κυβερνητικοί φορείς και υπηρεσίες καθώς επίσης επαγγελματίες του τουρισμού και σύνδεσμοι ποδηλατιστών.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς υιοθέτησαν το γενικό πλαίσιο της πρότασης, η οποία αποφασίστηκε να προωθηθεί μέσα από μία τεχνική / συντονιστική επιτροπή η οποία να αποτελείται από τον ΚΟΤ (συντονιστής), την Ομοσπονδία Ποδηλασίας και αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς.

Η υλοποίηση και προώθηση του δικτύου θα αρχίσει με την σηματοδότηση διαδρομών στην ενδοχώρα. Οι διαδρομές επιλέχθηκαν μετά από επί τόπου μελέτη από εξειδικευμένο σύμβουλο του Οργανισμού και σε πρώτο στάδιο θα περιλαμβάνουν την περιοχή Τροόδους με προσβάσεις από Λευκωσία και Λεμεσό.

Σαν αποτέλεσμα των έντονων και συστηματικών προσπαθειών του ΚΟΤ, η Κύπρος εντάχθηκε στο ευρωπαϊκό ποδηλατικό δίκτυο "Eurovelo". Το δίκτυο "Eurovelo" περιλαμβάνει 12 πανευρωπαϊκά ποδηλατικά δίκτυα που ενώνουν τις περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Η Κύπρος αποτελεί μέρος του "Route 8 - The Mediterranean route".

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επιμορφωτικά / Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Το 2003 πραγματοποιήθηκαν εννέα επιμορφωτικά προγράμματα: έξη για τους ναυαγοσώστες και επαγγελματίες ενοικίασης θαλάσσιων αθλημάτων, δύο για ιδιοκτήτες παραδοσιακών καταλυμάτων και ταβερνών με θέμα την Παραδοσιακή Γαστρονομία και ένα για τον Ποδηλατικό Τουρισμό. Τα εν λόγω προγράμματα παρακολούθησαν με ενδιαφέρον πέραν των 260 ατόμων οι οποίοι εξέφρασαν την ικανοποίηση και τις ευχαριστίες τους προς τον Οργανισμό για τις χρήσιμες πληροφορίες και γνώσεις που απέκόμισαν.

Τα θέματα των προγραμμάτων παρουσίασαν εκπαιδευτές από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Πέραν των πιο πάνω, η συνεργασία του Οργανισμού με το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας του Υπουργείου, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στον τομέα της εκπαίδευσης των κατοίκων της υπαίθρου συνεχίστηκε και το 2003. Στα πλαίσια της εν λόγω συνεργασίας, το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας περιέλαβε στα εκπαιδευτικά του προγράμματα θέματα συναφή με τον Αγροτουρισμό.

Έτος Ια Κρήνη 2003

ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο Οργανισμός εφαρμόζει τις πρόνοιες σχετικών νομοθεσιών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών όπως είναι:

- Τα Ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα
- Τα τουριστικά γραφεία
- Τα κέντρα αναψυχής
- Οι Ξεναγοί

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ

Σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για τα Ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, τα σχέδια των Ξενοδοχειακών μονάδων που θα ανεγερθούν, καθώς και οι επεκτάσεις και κατατάξεις αυτών που υπάρχουν, πρέπει να εγκρίνονται σε πρώτο στάδιο από την Επιτροπή Ξενοδοχείων.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ξενοδοχείων το 2003 σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ήταν η ακόλουθη:

Πρόεδρος της Επιτροπής ήταν ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού κ. Φ. Φωτίου. Μέλη της Επιτροπής ήταν η κα Φρ. Μαυρίδης, Γενικός Διευθυντής ΚΟΤ, ο κ.κ. Λ. Φυλακτίδης, Διευθυντής Τουρισμού ΚΟΤ, Μ. Παπαγεωργίου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, Γ. Στεργίδης, εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, κα Ε. Αβρααμίδου, εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, κα Ν. Πασχαλίδου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Μ. Χριστοφίνης, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, Χρ. Κοιτάζος και Α. Τσόκκος, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, Α. Βαβλίτης, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου και Α. Χριστοδουλίδης, εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Διευθυντών Ξενοδοχείων.

Κατά τη διάρκεια του 2003 η Επιτροπή συνήλθε σε επτά συνεδριάσεις και εξέτασε θέματα αρχικής κατάταξης νέων Ξενοδοχειακών μονάδων, ανακατάταξης και ανάκλησης άδειας λειτουργίας Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, έγκρισης σχεδίων και αιτήσεων δημιουργίας Ξενοδοχειακών μονάδων σε παραδοσιακές οικοδομές, επεκτάσεις και μετατροπές/βελτιώσεις επιχειρήσεων Ξενοδοχείων και οργανωμένων διαμερισμάτων και ανανέωσης κατάταξης των Ξενοδοχειακών μονάδων που λειτουργούν. Οι εισηγήσεις της Επιτροπής όσον αφορά κατάταξη ή ανάκληση άδειας τίθενται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για έγκριση.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΤΙΜΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Οι σταθερές τιμές κάθε επιχείρησης που καθορίστηκαν από τον επιχειρηματία, ισχύουν για ολόκληρη την περίοδο από 1.6.3.2003 μέχρι 15.3.2004 και αποτελούν τα ανώτατα όρια τιμών που ο επιχειρηματίας δικαιούται να χρεώσει εντός της πιο πάνω περιόδου.

Στις τιμές αυτές περιλαμβάνονται όλες οι χρεώσεις και επιβαρύνσεις.

Ο Οδηγός Ξενοδοχείων για το 2003 περιλαμβάνει το σύνολο των Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που λειτουργούν στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές, στοιχεία για τα Ξενοδοχεία αυτά και τις τιμές κάθε επιχείρησης ξεχωριστά. Στον Οδηγό παρουσιάζονται επίσης, με τη μορφή Παραρτήματος και όλες οι Ξενοδοχειακές μονάδες που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές και ανήκουν σε Έλληνες Κυπρίους. Ο Οδηγός Ξενοδοχείων για το 2003 τυπώθηκε σε 80 000 αντίτυπα και περιέχει επίσης πληροφορίες για Ταξιδιωτικά Γραφεία και εταιρείες που προσφέρουν αυτοκίνητα ενοικιάσεις.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΝ 2002-2003

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ		ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	
	2002	2003	2002	2003
Λευκωσία	147	140	20	15
Λεμεσός	162	160	63	54
Λάρνακα	59	58	29	28
Πάφος	59	62	31	28
Αμμόχωστος	30	29	44	36
Σύνολο	457	449	187	161

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα πιο πάνω γραφεία απασχολούσαν περίπου 2000 υπαλλήλους.

ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 8, κατά το τέλος του 2003 βρισκόνταν σε λειτουργία 449 αδειούχα Κεντρικά Γραφεία Τουρισμού και Ταξιδιών και 161 υποκαταστήματα σε σύγκριση με 457 και 187 το 2002, αντίστοιχα.

ΞΕΝΑΓΟΙ

Κατά το 2003 εκδόθηκαν, σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία, 267 άδειες για την άσκηση του επαγγέλματος του Ξεναγού σε σύγκριση με 278 το 2002. Στον πίνακα 9 φαίνεται η κατανομή των αδειών κατά επαρχία στις 31.12.2003.

ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου περί Κέντρων Αναψυχής, η Επιτροπή Κέντρων Αναψυχής, συνήλθε σε δύο συνεδρίες και εξέτασε θέματα που αφορούσαν την έγκριση σχεδίων, την κατάταξη ή ανακατάταξη κέντρων, την ανάκληση άδειας λειτουργίας κέντρων και άλλα θέματα που είχαν σχέση με τη λειτουργία των κέντρων αναψυχής. Η σύνθεση της Επιτροπής Κέντρων Αναψυχής σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ήταν η ακόλουθη: Πρόεδρος της Επιτροπής ήταν ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού κος Φ. Φωτίου. Μέλη της Επιτροπής ήταν η κα Φρ. Μικαήλ, Γενικός Διευθυντής ΚΟΤ, κος Λεύκος Φυλακτίδης, Διευθυντής Τουρισμού ΚΟΤ, κα Ξένια Γεωργιάδου, εκπρόσωπος Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, κος Γ. Στεργιάδης, εκπρόσωπος Υπουργείου Υγείας, κα Στ. Ρουσή, εκπρόσωπος Υπουργείου Εσωτερικών,

κος Α. Αριστείδου, εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής, κος Ν. Θρασυβούλου, εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής, κος Α. Γερμανός, εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων, κος Δ. Μικαήλ εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και οι Έπαρχοι Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου. Κατά την 31ην Δεκεμβρίου 2003 λειτουργούσαν με άδεια του Οργανισμού 3.222 Κέντρα Αναψυχής διαφόρων κατηγοριών και τάξεων έναντι 3.243 κέντρων που λειτουργούσαν την 31ην Δεκεμβρίου 2002. Κατά το τέλος του 2003 λειτουργούσαν επίσης 553 κέντρα αναψυχής εντός ξενοδοχειακών επιχειρήσεων έναντι 565 που λειτουργούσαν την 31ην Δεκεμβρίου 2002. Ο Πίνακας 10 παρουσιάζει τα κατά επαρχία λειτουργούντα κέντρα αναψυχής την 31.12.2002 και 31.12.2003 αντίστοιχα. Ο Πίνακας 11 παρουσιάζει κατά κατηγορία και κατά επαρχία τα λειτουργούντα Κέντρα Αναψυχής την 31.12.2003 εκτός εκείνων που λειτουργούσαν εντός των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατάρτιση στα ξενοδοχειακά επαγγέλματα προσφέρεται τόσο από δημόσια όσο και από ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το Υπουργείο Παιδείας λειτουργεί τμήματα ξενοδοχειακής εκπαίδευσης στις Τεχνικές Σχολές της Λευκωσίας, της Λεμεσού, της Πάφου, της Πόλης Χρυσοκούς, της Λάρνακας και του Παραλιμνίου. Οι Σχολές αυτές προσφέρουν κατάρτιση σε βασικό επίπεδο στα επαγγέλματα του μάγειρα και του τραπεζακόμου.

ΑΔΕΙΟΥΧΟΙ ΞΕΝΑΓΟΙ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ (31.12.2003)

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Λευκωσία	91
Λεμεσός	93
Λάρνακα	36
Πάφος	35
Αμμόχωστος	12

ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ) που λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προσφέρει κύκλους σπουδών στη Ξενοδοχειακή Διεύθυνση με ειδικεύσεις στους τομείς Δωματίων, Τραφίμων και Ποτών. Το Ινστιτούτο προσφέρει επίσης κατάρτιση στους κλάδους της Υποδοχής, της Ξενοδοχειακής Οικονομίας, της Ζαχαροπλαστικής και της Μαγειρικής. Μέσα στο 2003 διάφορες ιδιωτικές Ξενοδοχειακές σχολές και κολλέγια πρόσφεραν κύκλους σπουδών στο Ξενοδοχειακό επαγγέλματα και στη διεύθυνση Ξενοδοχειακών και τουριστικών επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα από την επαγγελματική κατάρτιση που προσφέρεται από τα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δημόσια και ιδιωτικά, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου συνέχισε τη λειτουργία διαφόρων Σχεδίων Κατάρτισης, που σκοπό είχαν την εξύψωση του επαγγελματικού επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Σύμφωνα με έρευνα του ΚΟΤ, κατά τη θερινή περίοδο του 2003 απασχολούνταν στη Ξενοδοχειακή βιομηχανία 25.000 άτομα περίπου, διαφόρων ειδικοτήτων ενώ άλλα 16.000 άτομα περίπου, απασχολούνταν σε κέντρα αναψυχής.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Το επιθεωρητικό προσωπικό του Οργανισμού αποτελείται από 41 επιθεωρητές. Οι επιθεωρητές είναι επιφορτισμένοι με την τακτική επιθεώρηση όλων των τουριστικών επιχειρήσεων που ελέγχει ο Οργανισμός. Πιο συγκεκριμένα ελέγχεται το επίπεδο καθαριότητας και λειτουργίας των επιχειρήσεων, η τήρηση των εγκεκριμένων τιμών και γενικά η συμμόρφωση των επιχειρηματιών με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

Επαρχία	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2002		ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2003	
	Ανεξάρτητα	Εντός Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	Ανεξάρτητα	Εντός Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων
Λευκωσία	651	31	657	31
Λεμεσός	933	117	936	114
Λάρνακα	509	81	495	75
Αμμόκωστος	544	226	530	221
Πάφος	606	110	604	112
Σύνολο	3243	565	3222	553

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (31.12.2003)

Κατηγορίες	Λευκωσία	Λεμεσός	Αμμόκωστος	Λάρνακα	Πάφος	Παγκύπρια
Εστιατόριο, Ταβέρνα	434	636	345	321	411	2147
Καφέτσηρα, Πιτσαρία	42	48	33	22	30	175
Σνακ Μπαρ, Μπυραρία, Μπαρ	137	179	126	116	125	683
Δισκοθήκη	16	16	19	13	8	72
Κομπάρé	16	27	5	16	15	79
Μαθητικοκορευτικό	12	30	2	7	15	66
Σύνολο	657	936	530	495	604	3222

Ετήσιο Έκθεση 2003

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η τουριστική βιομηχανία στην Κύπρο επηρεάστηκε αρνητικά τα τελευταία 2 χρόνια μετά τις τρομοκρατικές ενέργειες του Σεπτεμβρίου 2001, τους πολέμους στο Αφγανιστάν το 2002 και στο Ιράκ το 2003, τον ιό της άτυπης πνευμονίας (SARS) αλλά και την παγκόσμια οικονομική ύφεση γενικά. Αποτέλεσμα των πιο πάνω εξωγενών παραγόντων ήταν η μείωση στις αφίξεις τουριστών τόσο το 2002 όσο και το 2003.

Από τις αρχές του 2003, η Κυβέρνηση έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι μετά τη λήξη του πολέμου στο Ιράκ θα έπρεπε να γίνουν άμεσες ενέργειες για ανάκαμψη της τουριστικής κίνησης, εξήγγειλε έγκαιρα σειρά μέτρων που είχαν ως στόχο τη διατήρηση του αριθμού των θέσεων σε ναυλωμένες και δρομολογημένες πτήσεις, την στήριξη των ξένων οργανωτών ταξιδιών, για να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν τον αριθμό των τουριστών τους για Κύπρο και την προώθηση του χειμερινού και εσωτερικού τουρισμού.

Ένα από τα μέτρα που λήφθηκαν ήταν και η ενίσχυση του προϋπολογισμού του Οργανισμού με επιπρόσθετο κονδύλι ύψους 7 εκ. που είχε σαν στόχο τη:

- Ενίσχυση της διαφημιστικής εκστρατείας του Οργανισμού μέχρι το τέλος του 2003.
- Ενίσχυση κοινών εκδηλώσεων προβολής και διαφήμισης με ξένους οργανωτές ταξιδιών.
- Εντατικοποίηση της φιλοξενίας στην Κύπρο, δημοσιογράφων, ταξιδιωτικών πρακτόρων, οργανωτών ταξιδιών, διασημοτήτων κλπ.

Επιπρόσθετα η Κυβέρνηση προχώρησε στην αναστολή της καταβολής του φόρου επιβίβασης και του τέλους προσγείωσης μέχρι το τέλος Ιανυρίου 2003 και για την περίοδο Νοεμβρίου 2003 – Μαρτίου 2004.

Η έγκαιρη εξαγγελία μέτρων και οι συνεχείς προσπάθειες του Οργανισμού και των εταιρών στη τουριστική βιομηχανία, είχαν σαν αποτέλεσμα τη μη επαλήθευση των αρχικών φόβων, ότι δηλαδή το 2003 η μείωση στις αφίξεις θα ήταν πέραν του 10% σε σύγκριση με το 2002, αφού τέλος του 2003 η μείωση στις αφίξεις περιορίστηκε μόνο στο 4.76%.

Ενέργειες προώθησης

Μετά την εφαρμογή του δεκαετούς Στρατηγικού Σχεδίου για τον τουρισμό, η οποία άρχισε το 2000 διαμορφώθηκαν νέες συνθήκες και τάσεις στην παγκόσμια τουριστική αγορά.

Ο Οργανισμός αφού αξιολόγησε τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν και έλαβε υπόψη τις αναμενόμενες μελλοντικές εξελίξεις προχώρησε στην αναθεώρηση του Στρατηγικού Σχεδίου μέχρι το 2010. Ως αποτέλεσμα αναθεωρήθηκε και η Στρατηγική Μάρκετινγκ.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της Στρατηγικής ο Οργανισμός εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα επικοινωνίας για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, το οποίο βασίζεται στη συστηματική προβολή μιας ενιαίας και μοναδικής εικόνας της Κύπρου.

Η στρατηγική επικοινωνίας περιλαμβάνει μία σειρά ενεργειών, οι οποίες προωθούν άμεσα το τουριστικό προϊόν της Κύπρου, όπως η διεξαγωγή διαφημιστικών εκστρατειών, η διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής, η φιλοξενία στην Κύπρο τουριστικών επαγγελματιών, δημοσιογράφων και άλλων προσωπικοτήτων και η συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις. Ο Οργανισμός προσδίδει επίσης ιδιαίτερη σημασία στην καλλιέργεια άριστων σχέσεων με τους τουριστικούς επαγγελματίες και άλλους συνεργάτες καθώς και το ΜΜΕ στις χώρες – πηγές τουρισμού. Επίδιωξη του Οργανισμού είναι όλες αυτές οι ενέργειες να υποστηρίζονται από τα κατάλληλα έντυπα, οπτικοακουστικά και ηλεκτρονικά μέσα προβολής, περιλαμβανομένης και της νέας αναβαθμισμένης ιστοσελίδας του Οργανισμού. Επιπρόσθετα ο Οργανισμός προωθεί και έμμεσα το τουριστικό προϊόν της Κύπρου υποστηρίζοντας ανάλογες ενέργειες των οργανωτών ταξιδιών, καθώς και άλλων επαγγελματιών και φορέων. Οι ενέργειες του Οργανισμού απευθύνονται τόσο προς τους επαγγελματίες του τουρισμού, όσο και προς καταναλωτές και οργανωμένα σύνολα που σχετίζονται με τα ειδικά τμήματα αγορών στα οποία στοχεύει ο Οργανισμός, όπως αυτά έχουν καθορισθεί στα πλαίσια της αναθεωρημένης Στρατηγικής Μάρκετινγκ.

Διαφήμιση

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2003 υλοποιήθηκε διαφημιστική εκστρατεία για την προώθηση της Καλοκαιρινής περιόδου σε 14 αγορές – πηγές τουρισμού. Ακολούθως η εκστρατεία αυτή ενισχύθηκε με επιπλέον κονδύλια με στόχο την αναζωογόνηση του καταναλωτικού ενδιαφέροντος για την Κύπρο και την προώθηση των κρατήσεων για την αντιμετώπιση της πτωτικής τάσης της τουριστικής κίνησης που παρατηρήθηκε. Η προγραμματιζόμενη καλοκαιρινή εκστρατεία στις 14 πιο κάτω αγορές επεκτάθηκε μέχρι τον Ιούλιο, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκε εκστρατεία επιπρόσθετα σε άλλες 6 αγορές.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η καλοκαιρινή εκστρατεία περιλάμβανε κυρίως διαφήμιση στον τύπο με διαφημιστικό άρθρο και εξωτερική διαφήμιση. Τηλεοπτική διαφήμιση πραγματοποιήθηκε στο Ην. Βασίλειο και την Γερμανία. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε διαφημιστική εκστρατεία στα διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα CNN International και Eurosport με στόχο την ενίσχυση της πιο πάνω διαφημιστικής εκστρατείας. Η εκστρατεία από αυτά τα διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα είχε ιδιαίτερη σημασία για τις αγορές εκείνες στις οποίες διατέθηκαν μικρότερα ποσά για διαφήμιση ή / και δεν καλύπτονταν με τηλεοπτική διαφήμιση.

Τον Φεβρουάριο 2003 υπογράφηκε συμβόλαιο συνεργασίας με τον νέο διαφημιστικό οίκο, Scholtz & Friends. Επιλέχθηκε μετά και από την διεξαγωγή έρευνας Concept testing σε κύριες αγορές, νέα δημιουργική ιδέα η οποία θα χρησιμοποιηθεί για τις εκστρατείες του Οργανισμού τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια. Η νέα δημιουργική ιδέα που τελικά επιλέχθηκε χρησιμοποιεί το σλόγκαν «**Κύπρος το νησί για όλες τις εποχές**». Για την υλοποίηση της νέας δημιουργικής ιδέας εφαρμόστηκε πρωτοποριακή τεχνική φωτογράφησης και κινηματογράφησης. Μετά την ολοκλήρωση της

φωτογράφησης και κινηματογράφησης στην Κύπρο ετοιμάστηκε το νέο δημιουργικό τόσο για την έντυπη διαφήμιση όσο και για την τηλεόραση. Ακολούθως έγιναν οι αναγκαίες μεταφράσεις και προσαρμογές σε διάφορες γλώσσες για την υλοποίηση της διαφημιστικής εκστρατείας Χειμώνας 2003 σε συνολικά 14 χώρες-πηγές τουρισμού. Πριν το ξεκίνημα της εκστρατείας Χειμώνας 2003 ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση έρευνας σε 5 κύριες αγορές-πηγές τουρισμού για την εξακρίβωση της αποδοτικότητας της εκστρατείας, εφόσον ήταν η πρώτη εκστρατεία κατά την οποία χρησιμοποιήθηκε η νέα δημιουργική ιδέα.

Η δεύτερη φάση της έρευνας θα πραγματοποιηθεί κατά το 2004 μετά το ξεκίνημα της Καλοκαιρινής εκστρατείας 2004. Παράλληλα κατά το 2003 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση και στην προώθηση του εσωτερικού τουρισμού. Πραγματοποιήθηκε τόσο Καλοκαιρινή όσο και Χειμερινή διαφημιστική εκστρατεία στην Κύπρο για την οποία χρησιμοποιήθηκε το σλόγκαν «**Κύπρος άλλο να την ζεις και άλλο να την χαίρεσαι**». Εντός του 2003 ολοκληρώθηκε και ο σχεδιασμός για την διαφημιστική εκστρατεία του Οργανισμού για το 2004 σε 20 χώρες-πηγές τουρισμού. Αποφασίστηκαν η στρατηγική και οι στόχοι της εκστρατείας, οι χώρες στις οποίες θα πραγματοποιηθεί

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

Αγορά	Καλοκαιρινή διαφημιστική εκστρατεία	Ενίσχυση ενδιάμεσης καλοκαιρινής διαφημιστικής εκστρατείας	Χειμερινή διαφημιστική εκστρατεία
Ηνωμένο Βασίλειο	✓	✓	✓
Ιρλανδία	✓	✓	✓
Γερμανία	✓	✓	✓
Δανία	✓	✓	
Φιλανδία	✓	✓	
Νορβηγία	✓	✓	
Σουηδία	✓	✓	✓
Γαλλία	✓	✓	✓
Ελβετία	✓	✓	✓
Ολλανδία	✓	✓	✓
Βέλγιο/Λουξεμβούργο	✓	✓	✓
Αυστρία	✓	✓	✓
Ρωσία	✓	✓	
Πολωνία	✓	✓	
Ελλάδα		✓	✓
Ιταλία		✓	✓
Ισραήλ		✓	✓
Τσεχία		✓	
Ουγγαρία		✓	
Αραβικές Χώρες		✓	✓

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

εκστρατεία, τα ποσά που θα διατεθούν και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν. Ετοιμάστηκαν οι γενικοί και τεχνικοί όροι και ζητήθηκαν προσφορές για τον σχεδιασμό και την αγορά χώρου / χρόνου στα ΜΜΕ. Άρχισε η αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών και μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου είχαν ήδη κατακυρωθεί οι προσφορές για 6 χώρες.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω συνεχίστηκε η καταχώρηση μεμονωμένων διαφημίσεων για την υποστήριξη ειδικών αφιερωμάτων για την Κύπρο και παράλληλα ο Οργανισμός συνεργάστηκε με τους οργανωτές ταξιδιών στο εξωτερικό για την διαφήμιση και προβολή της Κύπρου.

Στον πίνακα 12 πιο πάνω συνοψίζονται οι αγορές στις οποίες πραγματοποιήθηκαν διαφημιστικές εκστρατείες κατά το 2003 και σημειώνεται κατά πόσο πραγματοποιήθηκε Καλοκαιρινή ή και ενίσχυση ενδιάμεσης καλοκαιρινής ή/και Χειμερινή διαφημιστική εκστρατεία.

Προβολή και Δημοσίες Σχέσεις

Ο Οργανισμός συνέχισε και το 2003 να καταβάλλει ιδιαίτερες προσπάθειες για τον καλύτερο προγραμματισμό και αναβάθμιση των Εκδηλώσεων Προβολής και Δημοσίων Σχέσεων που διοργανώνει. Προς την κατεύθυνση αυτή προωθήθηκε η συνεργασία με Οίκους Δημοσίων Σχέσεων σε σημαντικές αγορές και η ενίσχυση των Γραφείων Εξωτερικού με εξειδικευμένο προσωπικό. Όλες οι εκδηλώσεις προβολής που διοργανώνονται από τα γραφεία του Οργανισμού στο εξωτερικό περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Σχέδιο Δραστηριοτήτων, το οποίο είναι ένα σημαντικό εργαλείο προγραμματισμού και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του Οργανισμού στον τομέα της Προβολής. Διοργανώνεται ένα μεγάλο φάσμα εκδηλώσεων όπως Κυπριακές βραδιές / Κυπριακές εβδομάδες, παρουσιάσεις ή εκπαιδευτικά σεμινάρια (workshops) για την Κύπρο σειρά παρουσιάσεων (roadshows), ειδικές εκδηλώσεις προβολής της Κύπρου στους καταναλωτές, ημέρες πληροφόρησης του κοινού σε ταξιδιωτικά γραφεία κ.α. Παράλληλα τα Γραφεία του Οργανισμού στο εξωτερικό συμμετέχουν και σε εκδηλώσεις που διοργανώνονται από οργανωτές ταξιδιών, άλλους τουριστικούς επαγγελματίες, φορείς, κλπ. Ενδεικτικά αναφέρονται συνοπτικά ορισμένες από τις κυριότερες ενέργειες τουριστικής προβολής και δημοσίων σχέσεων που διοργανώθηκαν από τα Γραφεία του Οργανισμού στο εξωτερικό κατά χώρα:

Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία

Παρά τον πόλεμο στο Ιράκ, η Κύπρος παρέμεινε ψηλά στις προτιμήσεις των Άγγλων τουριστών με αποτέλεσμα οι αφίξεις, σε σύγκριση με το 2002, να ήταν περίπου

οι ίδιες για το Ηνωμ. Βασίλειο, ενώ ανοδική αύξηση στις αφίξεις καταγράφηκε για την Ιρλανδική αγορά. Το 2003 συνεχίστηκε με έντονους ρυθμούς η διαφημιστική εκστρατεία του Οργανισμού, στην τηλεόραση, τον τύπο καθώς και η εξωτερική διαφήμιση με γιγαντοαφίσες τόσο στον υπόγειο σιδηρόδρομο όσο και σε σταθμούς τρένων στο Λονδίνο.

Παράλληλα υπήρξε έντονη δραστηριοποίηση στον τομέα των δημοσίων σχέσεων με διοργάνωση πολλών ενημερωτικών ταξιδιών στην Κύπρο για τηλεοπτικά συνεργεία και δημοσιογράφους με αποτέλεσμα τη δημοσίευση πολλών ευνοϊκών άρθρων για την Κύπρο. Έγινε ειδική προσπάθεια για την ανάπτυξη ειδικών τμημάτων αγοράς, όπως το γκολφ, το περπάτημα και την ποδηλασία καθώς και εξειδικευμένες προσπάθειες για την προβολή της συνεργασίας του Οργανισμού με τη Βρετανική Ολυμπιακή Επιτροπή με τη διοργάνωση ειδικής δημοσιογραφικής διάσκεψης και την ετοιμασία ειδικών καταχωρήσεων για διαφημίσεις στον τύπο.

Εκτός από τη συμμετοχή του Γραφείου σε τουριστικές εκθέσεις σε σημαντικές πόλεις του Ηνωμένου Βασιλείου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην προβολή του τουρισμού συνεδρίων και κινήτρων με τη διοργάνωση ειδικών εκδηλώσεων μέσα στα πλαίσια των εξειδικευμένων εκθέσεων CONFEX και M&IT και με τη διοργάνωση ενημερωτικών ταξιδιών στην Κύπρο για οργανωτές συνεδρίων. Ο Οργανισμός συμμετείχε επίσης για πρώτη φορά σε εξειδικευμένη έκθεση Γκολφ.

Ο Οργανισμός υποστήριξε το Ετήσιο Συνέδριο του συνδέσμου ανεξάρτητων ταξιδιωτικών πρακτόρων Advantage στην οποία συμμετείχαν 450 άτομα. Για προβολή των ιδιοτεροτήτων που προσφέρει η Κύπρος το χειμώνα διοργανώθηκε σειρά παρουσιάσεων με συμμετοχή Κυπρίων επαγγελματιών σε έξι διαφορετικές πόλεις της Αγγλίας. Έγιναν παράλληλα παρουσιάσεις σε νέους οργανωτές τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων. Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για προβολή της Κύπρου εντατικοποιήθηκαν οι επισκέψεις των λειτουργιών πωλήσεων σε ταξιδιωτικά γραφεία κατά τις οποίες δόθηκε έμφαση στην ενημέρωση των συνεργατών της Κύπρου για τη νέα στρατηγική και τους στόχους του Οργανισμού και την ποικιλία εμπειριών που μπορεί να προσφέρει η Κύπρος.

Στην Ιρλανδία έγιναν παρουσιάσεις (roadshows), της Κύπρου σε διάφορες πόλεις. Έγιναν επίσης ειδικές εκδηλώσεις για προβολή των νέων πτήσεων προς την Κύπρο καθώς και εκδήλωση για προβολή των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η Κύπρος για προετοιμασία αθλητικών ομάδων με συμμετοχή της Ιρλανδικής Ολυμπιακής Επιτροπής και του Ολυμπιακού Συνδέσμου Ιρλανδίας για αθλητές με ειδικές ανάγκες.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Γερμανία

Κατά το 2003 συνεχίστηκε η συνεργασία με τον Οίκο Δημοσίων Σχέσεων, ο οποίος δραστηριοποιήθηκε έντονα στην διοργάνωση ενημερωτικών ταξιδιών στην Κύπρο για τηλεοπτικά συνεργεία και συνεργάτες άλλων ΜΜΕ. Η δραστηριοποίηση αυτή είχε σαν αποτέλεσμα την μετάδοση πολλών τηλεοπτικών εκπομπών για την Κύπρο, με πολύ ευνοϊκά σχόλια, καθώς επίσης και την δημοσίευση πολυάριθμων άρθρων, εξίσου εγκωμιαστικών. Επίσης σε συνεργασία με τον Οίκο Δημοσίων Σχέσεων διοργανώθηκαν δημοσιογραφικές διασκέψεις σε διάφορες πόλεις της Γερμανίας και απεστάλησαν συστηματικά μηνιαία δελτία τύπου/πληροφόρησης στα κυριότερα ΜΜΕ της Γερμανίας.

Μέσα στα πλαίσια της εκπαίδευσης και της πληροφόρησης των υπαλλήλων των οργανωτών ταξιδιών και των υπαλλήλων των ταξιδιωτικών γραφείων σχετικά με το τουριστικό προϊόν της Κύπρου οργανώθηκαν εκδηλώσεις προβολής σε διάφορες πόλεις σε ολόκληρη την Γερμανία. Οι εκδηλώσεις αυτές είχαν σαν κύριο στόχο την προβολή του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου και ειδικότερα του τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων, όπως γκολφ, ποδηλασία και περπάτο.

Επιπρόσθετα διοργανώθηκαν εκδηλώσεις, οι οποίες απευθύνονταν προς το κοινό και είχαν σαν στόχο την προβολή ειδικών μορφών τουρισμού όπως παρουσιάσεις σε πολιτιστικούς ομίλους, γκολφ, ποδηλασιτών και περπατητών.

Για την προώθηση του τουρισμού συνεδρίων και κινήτρων ο Οργανισμός πήρε μέρος και στην εξειδικευμένη έκθεση IMEX, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Φραγκφούρτη για πρώτη φορά.

Έγιναν παράλληλα προσπάθειες για περαιτέρω προώθηση της Κύπρου στην Γερμανική τουριστική αγορά με την εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων των Λειτουργιών Πωλήσεων του Γραφείου Φραγκφούρτης με επισκέψεις σε ταξιδιωτικά γραφεία και οργανωτές ταξιδιών.

Στην προσπάθεια ενίσχυσης των προσπαθειών των οργανωτών ταξιδιών και την περαιτέρω πληροφόρηση των υπαλλήλων των ταξιδιωτικών γραφείων, ο Οργανισμός πήρε μέρος σε παρουσιάσεις καταλόγων των οργανωτών ταξιδιών και άλλες εκδηλώσεις προβολής.

Το 2003 άρχισε τη λειτουργία του το νέο Γραφείο του Οργανισμού στο Βερολίνο, το οποίο συστεγάζεται με την Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Γερμανία, με στόχο την δραστηριοποίηση του Γραφείου στα ομόσπονδα κρατίδια της πρώην Ανατολικής Γερμανίας.

Ελβετία

Το 2003 το Γραφείο ΚΟΤ Ζυρίχης διοργάνωσε σχεδόν σε όλα τα καντόνια της Ελβετίας μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων προβολής και παρουσιάσεων για τους επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας, καθώς επίσης και για το καταναλωτικό κοινό. Το Γραφείο με στόχο την προώθηση προϊόντων ειδικού ενδιαφέροντος, όπως γκολφ, ποδηλασία, περπάτημα, συμμετείχε ενεργά σε εξειδικευμένες τουριστικές εκθέσεις και διοργάνωσε εκδηλώσεις προβολής σε συνεργασία με οργανωτές ταξιδιών.

Με στόχο τη σύμφιση σχέσεων με τους επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας, το Γραφείο πραγματοποίησε περισσότερες από 200 επισκέψεις πωλήσεων. Διοργάνωσε επίσης μεγάλο αριθμό ενημερωτικών ταξιδιών στην Κύπρο για επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας και δημοσιογράφους με αποτέλεσμα τη δημοσίευση ευνοϊκών άρθρων για την Κύπρο στον Ελβετικό τύπο. Το Γραφείο Ζυρίχης επικολήγησε διάφορες εκδηλώσεις προβολής και διαγωνισμούς που μεταδόθηκαν από ραδιοφωνικούς σταθμούς με στόχο την περαιτέρω προβολή της Κύπρου προς το Ελβετικό κοινό.

Αυστρία

Από τις εκδηλώσεις που διοργάνωσε το Γραφείο Βιέννης σημειώνεται η πραγματοποίηση σειράς παρουσιάσεων της Κύπρου για τουριστικούς πράκτορες με την συμμετοχή Κυπρίων επαγγελματιών στις μεγαλύτερες πόλεις της Αυστρίας.

Παράλληλα το Γραφείο Βιέννης συνεργάστηκε στενά με ταξιδιωτικά γραφεία και οργανωτές ταξιδιών για την διοργάνωση ημερών πληροφόρησης του κοινού για την Κύπρο στις σημαντικότερες πόλεις της Αυστρίας και συμμετείχε στις εκδηλώσεις παρουσίασης των καταλόγων των Αυστριακών οργανωτών ταξιδιών που περιλαμβάνουν την Κύπρο στο πρόγραμμα τους.

Δόθηκε επίσης έμφαση στην διατήρηση συστηματικής επαφής με τους τουριστικούς επαγγελματίες και στην ενημέρωση των υπαλλήλων των ταξιδιωτικών γραφείων για τις δυνατότητες διακοπών στην Κύπρο. Για το σκοπό αυτό προσωπικό του Γραφείου επισκέφθηκε περισσότερα από 100 γραφεία. Παράλληλα το Γραφείο Βιέννης εφάρμοσε με επιτυχία το πρόγραμμα φιλοξενίας την χειμερινή περίοδο για περισσότερους από 150 ταξιδιωτικούς πράκτορες.

Συνεργάστηκε επίσης με τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά συνεργεία για την παραγωγή και προβολή εκπομπών για την Κύπρο, καθώς και με δημοσιογράφους με ενημερωτικές επισκέψεις στην Κύπρο.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων προβολής της Κύπρου διοργανώθηκε τον Μάιο 2003 "Εβδομάδα Κύπρου" στην πόλη Graz, (η οποία ήταν η πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2003). Δόθηκε επίσης έμφαση στη διοργάνωση παρουσιάσεων και άλλων εκδηλώσεων για την προώθηση του τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων και συγκεκριμένα στην προβολή των δυνατοτήτων που προσφέρει η Κύπρος στον τομέα του γκολφ, του ποδηλατικού και περιπατητικού τουρισμού.

Ελλάδα

Το Γραφείο Αθηνών διοργάνωσε και υλοποίησε γενικές και ειδικές παρουσιάσεις της Τουριστικής Κύπρου, στην Αθήνα και στα μεγάλα επαρχιακά αστικά Κέντρα, οι οποίες απευθύνονταν προς Τουριστικούς Πράκτορες, Δημοσιογράφους, Λυκειάρχες, Ιερωμένους και Εκπροσώπους Φορέων και Οργανώσεων. Έντονη δραστηριοποίηση είχαν επίσης οι λειτουργοί του Γραφείου, στον τομέα των επισκέψεων πωλήσεων σε Τουριστικά Γραφεία της Αττικής, της Πελοποννήσου, της Κρήτης, της Θεσσαλονίκης και της Λάρισας, με στόχο την ενημέρωση των Τουριστικών Πρακτόρων για τις ποιοτικές δυνατότητες της Κύπρου ως Τουριστικού Προορισμού.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην υλοποίηση ειδικών εκδηλώσεων προβολής όπως για παράδειγμα την διοργάνωση σεμιναρίων για τις δυνατότητες της Κύπρου ως συνεδριακού προορισμού και της διοργάνωσης ενημερωτικών επισκέψεων στην Κύπρο δημοσιογράφων, Τουριστικών Πρακτόρων, εκπροσώπων μεγάλων εταιριών & Ιερωμένων. Πραγματοποιήθηκαν επίσης συστηματικές επαφές με στελέχη εταιριών, με εκπροσώπους της Εκκλησίας, με Λυκειάρχες και μαθητικούς συλλόγους και με τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας, με στόχο την προώθηση στην Κύπρο, Συνεδριακού, Θρησκευτικού & Μαθητικού Τουρισμού καθώς και του επιδοτούμενου προγράμματος Κοινωνικού Τουρισμού.

Το Γραφείο Αθηνών ανέπτυξε περαιτέρω τις σχέσεις του με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, με αποτέλεσμα τη δημοσίευση μεγάλου αριθμού εγκωμιαστικών άρθρων και σφαιρωμάτων στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο καθώς και την παραγωγή και μετάδοση μεγάλης έκτασης ειδικών εκπομπών για την Τουριστική Κύπρο από τα Ραδιοηλεκτρονικά Μέσα.

Ολλανδία

Οι ενέργειες προβολής του Γραφείου Άμστερνταμ έδωσαν έμφαση στην αύξηση του βαθμού γνωριμίας των επαγγελματιών της Ολλανδικής τουριστικής βιομηχανίας με το τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Για τον σκοπό αυτό διοργανώθηκαν σεμινάρια προβολής σε μεγάλα αστικά

κέντρα της Ολλανδίας και ενημερωτικές επισκέψεις στην Κύπρο. Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις σε ταξιδιωτικά γραφεία και διατηρήθηκε συνεκής επαφή με όλους τους οργανωτές ταξιδιών που προσφέρουν προγράμματα για την Κύπρο, για σκοπούς αλληλενημέρωσης και εξεύρεσης τρόπων από κοινού της προβολής της Κύπρου.

Βέλγιο και Λουξεμβούργο

Κατά την διάρκεια του 2003, το Γραφείο Βρυξελλών συμμετείχε σε όλες τις μεγάλες τουριστικές εκθέσεις στις διάφορες πόλεις του Βελγίου και του Λουξεμβούργου. Παράλληλα παρουσίασε το τουριστικό προϊόν της Κύπρου σε τουριστικούς πράκτορες με τη διοργάνωση κυπριακών βραδίων και σε διάφορες εκδηλώσεις των οργανωτών ταξιδιών που έχουν πρόγραμμα για την Κύπρο.

Με πρωτοβουλία του Γραφείου Βρυξελλών, η Κύπρος περιλήφθηκε στα γυρίσματα δημοφιλούς τηλεοπτικής σειράς του Φλαμανδόφωνου καναλιού VTM. Διοργανώθηκε επίσης, σειρά σεμιναρίων/παρουσιάσεων σε δημοσιογράφους και ταξιδιωτικούς πράκτορες, καθώς και εκπαιδευτικά ταξίδια στην Κύπρο που απέφεραν σημαντικό αριθμό θετικών άρθρων τουριστικού περιεχομένου.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από το Γραφείο Βρυξελλών στην προβολή του αθλητικού τουρισμού και του γκολφ με επιστάγασμα την διοργάνωση στην Κύπρο του τελικού του τουρνουά Intercompany Golf Challenge.

Ιταλία

Το 2003 το Γραφείο ΚΟΤ Μιλάνου, στα πλαίσια προβολής της Κύπρου, διοργάνωσε 10 εκπαιδευτικά σεμινάρια για ταξιδιωτικούς πράκτορες σε διάφορες πόλεις, σε ολόκληρη την Ιταλία. Στα Σεμινάρια έγινε γενική παρουσίαση της Κύπρου και του τουριστικού της προϊόντος, με ιδιαίτερη έμφαση στα προϊόντα ειδικού ενδιαφέροντος.

Οι ταξιδιωτικοί πράκτορες που συμμετείχαν στα σεμινάρια είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν σε μεταγενέστερο στάδιο την Κύπρο λαμβάνοντας μέρος σε εκπαιδευτικές επισκέψεις που διοργανώθηκαν για τον σκοπό αυτό.

Διοργανώθηκαν επίσης ενημερωτικές επισκέψεις στην Κύπρο μεμονωμένων καθώς και ομάδων, Ιταλών δημοσιογράφων, οι οποίες είχαν ως θέμα εκτός από το προϊόν του ήλιου και της θάλασσας, τον πολιτισμό, αγροτουρισμό και φύση, θαλασσοθεραπεία, οινογαστρονομία και γκολφ.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Συμπληρωματικές ενέργειες προβολής έγιναν και με την έκδοση από το Γραφείο Μιλάνου, τριμηνιαίου ενημερωτικού δελτίου καθώς και ανακοινωθέντων τύπου, τα οποία στάλθηκαν σε εκδοτικούς οίκους, δημοσιογράφους και τουριστικούς επαγγελματίες. Στο πλαίσιο προώθησης του προϊόντος γκολφ, το Γραφείο κατόπιν επαφών του συνέβαλε στη διοργάνωση στην Κύπρο των τελικών αγώνων γκολφ του Συνδέσμου Αυτοκινητιστών Ιταλίας (ACI). Επίσης στις προσπάθειες προβολής της Κύπρου ως προορισμού Συνεδρίων και Κινήτρων έγινε ειδική αποστολή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού προς 100 περίπου εξειδικευμένες εταιρίες σε ολόκληρη την Ιταλία.

Τέλος το Γραφείο Μιλάνου συμμετείχε ενεργά σε παρουσιάσεις κι εργαστήρια που έγιναν από πλευράς οργανωτών ταξιδιών και επαγγελματιών συνδέσμων καθώς και εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν με την ευκαιρία της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.

Γαλλία

Ο πόλεμος στο Ιράκ και η μείωση της τουριστικής κίνησης προς συγκεκριμένες ανταγωνιστικές αγορές δημιούργησε ευκαιρίες ανάπτυξης του τουριστικού ρεύματος από την Γαλλική αγορά. Με ενέργειες του Γραφείου Παρισιού προς την κατεύθυνση των οργανωτών ταξιδιών και αεροπορικών εταιριών επιτεύχθηκε η ναύλωση πτήσεων από το Παρίσι και την Λυών προς Κύπρο, οι οποίες συνέβαλαν τα μέγιστα ώστε να καλυφθούν οι απώλειες στις αφίξεις του πρώτου τριμήνου του 2003 και να δημιουργηθούν παράλληλα ευνοϊκές συνθήκες για την περαιτέρω βελτίωση των αφίξεων από την Γαλλική αγορά το 2004.

Το 2003 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα των εκδηλώσεων προβολής, στην προώθηση του τουρισμού συνεδρίων και κινήτρων με μία σειρά από ενέργειες όπως την διοργάνωση σεμιναρίου για 120 πωλητές του δικτύου AFAT στην Κύπρο, εκπαιδευτική επίσκεψη 150 ταξιδιωτικών πρακτόρων με ειδική πτήση και ενημερωτικό ταξίδι 2 ομάδων ταξιδιωτικών πρακτόρων εξειδικευμένων στον τομέα του τουρισμού Συνεδρίων και Κινήτρων. Επισκέφθηκαν επίσης την Κύπρο μετά από ενέργειες του Γραφείου Παρισιού 40 περίπου δημοσιογράφοι, ενώ ο καταναλωτικός και επαγγελματικός τύπος κρατήθηκε ενήμερος με διμηνιαία ανακοινωθέντα. Για την προώθηση του ομαδικού τουρισμού στάλθηκαν δύο ενημερωτικά δελτία σε όλα τα ταξιδιωτικά γραφεία στην Γαλλία και σε μεγάλο αριθμό εταιριών.

Βόρειες Χώρες

Κατά το 2003 οι ενέργειες προβολής του Γραφείου επικεντρώθηκαν στην ανάπτυξη του βαθμού γνώσης της Κύπρου καθώς και στην προβολή των ιδιαιτεροτήτων του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου στους καταναλωτές των Βορείων Χωρών.

Στα πλαίσια προβολής του ποικιλόμορφου προϊόντος που προσφέρει η Κύπρος διοργανώθηκαν Κυπριακές βραδιές, παρουσιάσεις της Κύπρου καθώς επίσης και επισκέψεις σε ταξιδιωτικά γραφεία και οργανωτές ταξιδιών. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση των σχέσεων του Γραφείου με τους οργανωτές ταξιδιών με στόχο την διασφάλιση μίας εποικοδομητικής συνεργασίας. Στα πλαίσια των εν λόγω ενεργειών οργανώθηκαν σε συνεργασία με οργανωτές ταξιδιών αρκετές ενημερωτικές επισκέψεις στην Κύπρο.

Τέλος έγιναν αρκετές προσπάθειες από το Γραφείο για την προβολή του γκολφ στην Κύπρο. Το Γραφείο ΚΟΤ Στοιχόκλης συμμετείχε ενεργά με την παροχή πληροφοριών σε αριθμό τουρνουά γκολφ στη Σουηδία και διοργάνωσε επίσης τελικό τουρνουά γκολφ στην Κύπρο. Οι εν λόγω ενέργειες είχαν ως αποτέλεσμα την δημοσίευση αρκετών, ευνοϊκών άρθρων για την Κύπρο, σε έντυπα που εξειδικεύονται στο γκολφ.

Ρωσία και Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών

Το Γραφείο Μόσχας πραγματοποίησε συχνές και συστηματικές επαφές με παράγοντες της τουριστικής βιομηχανίας με στόχο την προβολή του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους τρόπους ενίσχυσης των προσπαθειών των οργανωτών ταξιδιών για να διατηρήσουν ή να αυξήσουν τον αριθμό των τουριστών προς την Κύπρο. Οι κυριότεροι οργανωτές ταξιδιών της Μόσχας και Αγ. Πετρούπολης έτυχαν επίσης συστηματικής ενημέρωσης για την εισαγωγή του θεσμού της θεώρησης των διαβατηρίων για τους Ρώσους υπηκόους.

Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε μεγάλο αριθμό ταξιδιωτικών γραφείων στην Ρωσική επαρχία και σε πόλεις της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών με σκοπό την ενημέρωση των επαγγελματιών για τις δυνατότητες που προσφέρει το τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Μέσα στο πλαίσιο προώθησης του τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων και συνεδριακού τουρισμού πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια/παραστάσεις σε διάφορες πόλεις της Ρωσίας και της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η προσπάθεια προβολής του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου ενισχύθηκε με την συστηματική ενημέρωση των ΜΜΕ με αποστολή ενημερωτικών δελτίων. Η προσπάθεια αυτή είχε σαν αποτέλεσμα την δημοσίευση πολλών άρθρων για την Κύπρο τόσο στον επαγγελματικό όσο και στον καταναλωτικό τύπο της Ρωσίας. Παρόμοια ενημερωτικά μηνιαία δελτία απεστάλησαν και στους οργανωτές ταξιδίων της Ρωσίας και Κοινοπολιτείας.

Ουγγαρία - Τσεχία - Σλοβακία

Το 2003 τα Γραφεία ΚΟΤ Πράγας και Βουδαπέστης πραγματοποίησαν επισκέψεις σε ταξιδιωτικά γραφεία με στόχο την ενημέρωση των επαγγελματιών για το πολυδιάστατο προϊόν της Κύπρου. Πραγματοποιήθηκε σειρά σεμιναρίων στην Πράγα, Μπρατισλάβα και Βουδαπέστη, όπου έγινε παρουσίαση της Κύπρου στους τουριστικούς εταίρους. Τα Γραφεία έλαβαν μέρος επίσης και σε παρουσιάσεις καταλόγων οργανωτών ταξιδίων, οργάνωσαν ενημερωτικά ταξίδια στην Κύπρο με δημοσιογράφους, ταξιδιωτικούς πράκτορες και οργανωτές ταξιδίων.

Μετά από ενέργειες των Γραφείων μας στην Πράγα και Βουδαπέστη προβλήθηκαν εκπομπές τόσο στην τηλεόραση όσο και στο ραδιόφωνο με θέμα την τουριστική προβολή της Κύπρου. Επίσης τα δύο Γραφεία συνεργάστηκαν με τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά συνεργεία για την παραγωγή και προβολή εκπομπών για την Κύπρο καθώς επίσης και με δημοσιογράφους με αποτέλεσμα την συγγραφή πολύ ευνοϊκών άρθρων για την Κύπρο που δημοσιεύτηκαν στον Τσεχικό, Ουγγρικό και Σλοβακικό τύπο.

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής / Καναδάς

Το Γραφείο Νέας Υόρκης συμμετείχε στα σεμινάρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού (ETC) σε πέντε σημαντικές πόλεις του Καναδά όπου έγιναν παρουσιάσεις στις οποίες συμμετείχαν περίπου 1.000 ταξιδιωτικοί πράκτορες. Γενικά οι εκδηλώσεις του Γραφείου είχαν ως στόχο την πληροφόρηση και επιμόρφωση του ταξιδιωτικού και επαγγελματιών με ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού με πλούσιο πολιτιστικό χαρακτήρα.

Πολωνία

Το Γραφείο Βαρσοβίας συνέχισε τις προσπάθειες του για την προβολή του πολυδιάστατου προϊόντος της Κύπρου και ειδικότερα για την προβολή του τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων μέσω διαφόρων ενεργειών, όπως διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων και συμμετοχή σε διάφορες τουριστικές εκθέσεις.

Το Γραφείο συμμετείχε σε σειρά εκδηλώσεων που διοργάνωσαν οργανωτές ταξιδίων και ταξιδιωτικοί πράκτορες, οι οποίοι περιλαμβάνουν την Κύπρο στα προγράμματά τους. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων αυτών έγιναν παρουσιάσεις για την Κύπρο.

Με στόχο την προώθηση τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων έγιναν διάφορες ενέργειες, όπως η διοργάνωση ειδικού σεμιναρίου για Πολωνούς οργανωτές ταξιδίων που ειδικεύονται στον τομέα του τουρισμού συνεδρίων και κινήτρων. Για την προώθηση του γκολφ το Γραφείο σε συνεργασία με το Society of Polish Golfers οργάνωσε σειρά παρουσιάσεων για την Κύπρο καθώς επίσης και Κυπριακές Βραδιές. Το Γραφείο δραστηριοποιήθηκε επίσης στην προβολή της Κύπρου ως ιδανικού προορισμού για επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Προβολή της Κύπρου έγινε επίσης με σειρά επαφών που είχε το Γραφείο με εκπροσώπους των ΜΜΕ της Πολωνίας, αρκετοί από τους οποίους είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την Κύπρο στα πλαίσια ενημερωτικών ταξιδίων. Αποτέλεσμα των εν λόγω ενεργειών ήταν η μετάδοση προγραμμάτων για την Κύπρο μέσω τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών και η δημοσίευση αρκετών άρθρων στον Πολωνικό τύπο. Έγιναν επίσης συμπληρωματικές ενέργειες προβολής με την έκδοση και αποστολή ενημερωτικών δελτίων σε οργανωτές ταξιδίων, τουριστικούς πράκτορες, δημοσιογράφους, συνδέσμους κ.α.

Ισραήλ

Το Γραφείο στο Τέλ Αβιβ πραγματοποίησε σειρά επαφών με τους κυριότερους οργανωτές ταξιδίων και ταξιδιωτικούς πράκτορες με στόχο την προώθηση της Κύπρου και ειδικότερα την προώθηση τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων, όπως συνεδρίων και κινήτρων και του χειμερινού τουρισμού. Συμμετείχε επίσης σε τουριστικές εκθέσεις και διοργάνωσε ενημερωτικά ταξίδια για οργανωτές ταξιδίων και δημοσιογράφους. Στα πλαίσια προβολής της Κύπρου, εξέδωσε το πρώτο ενημερωτικό δελτίο "Cyprus News", με στόχο την καλύτερη πληροφόρηση για τις εξελίξεις του Κυπριακού τουριστικού προϊόντος και γενικής φύσης πληροφορίες. Το Γραφείο είχε επίσης επαφές με εκπροσώπους των ΜΜΕ μέσω των οποίων μεταδόθηκαν προγράμματα για την Κύπρο σε Ισραηλινά τηλεοπτικά κανάλια και ραδιοφωνικούς σταθμούς καθώς επίσης και δημοσίευση ποικίλων άρθρων για την Κύπρο στον Ισραηλινό τύπο.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Αραβικές Χώρες

Το 2003 ο Οργανισμός συμμετείχε στις κύριες τουριστικές εκθέσεις του Λιβάνου, Αιγύπτου και Ντουμπάι και διοργάνωσε εκδηλώσεις προβολής σε συνεργασία με οργανωτές ταξιδιών. Έλαβε μέρος επίσης στην παρουσίαση του προγράμματος της Emirates Holidays, στο οποίο περιλαμβάνεται με εκτενές πρόγραμμα και η Κύπρος. Κατά το 2003, ο Οργανισμός διοργάνωσε ενημερωτικά ταξίδια στην Κύπρο ομάδων ταξιδιωτικών πρακτόρων και δημοσιογράφων.

Φιλοξενία

Ο Οργανισμός το 2003 και ιδιαίτερα μετά τα γεγονότα στο Ιράκ ενέτεινε την δραστηριότητα του στον τομέα της φιλοξενίας στην Κύπρο δημοσιογράφων, τουριστικών πρακτόρων και οργανωτών ταξιδιών με παράλληλη ενίσχυση των διαθέσιμων κονδυλίων. Σαν εργαλείο Μάρκετινγκ, η φιλοξενία, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την στόχευση συγκεκριμένων τμημάτων της αγοράς μέσω της δημοσιότητας που δίδεται από τους φιλοξενούμενους δημοσιογράφους και της μετάδοσης της καλής γνώσης που αποκτούν οι τουριστικοί επαγγελματίες στους πελάτες τους. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή της φιλοξενίας δημοσιογράφων από χώρες όπου οι διαφημιστικές ενέργειες του Οργανισμού είναι περιορισμένες. Επιπρόσθετα η φιλοξενία είναι μία από τις λιγότερο δαπανηρές ενέργειες (cost effective) εξαιτίας και της καλής συνεργασίας όλων των φορέων της τουριστικής βιομηχανίας στον τομέα αυτό (ΚΟΤ, αερογραμμές, ξενοδοχεία, εστιατόρες κλπ).

Το 2003, ο Οργανισμός προσκάλεσε και φιλοξένησε συνολικά 3,184 άτομα σημειώνοντας αύξηση 81% σε σχέση με το 2002, όπου φιλοξένησε 1,753 άτομα συνολικά. Συγκεκριμένα το 2003 ο Οργανισμός φιλοξένησε 1,730 τουριστικούς πράκτορες/οργανωτές ταξιδιών, 570 δημοσιογράφους, 178 μέλη τηλεοπτικών συνεργειών, 55 οργανωτές συνεδρίων, 625 νικητές διαγωνισμών και άλλες σημαντικές προσωπικότητες. Κατά το 2003 προσέφερε επίσης διευκολύνσεις σε 3,817 άτομα, κυρίως σε τουριστικούς πράκτορες και οργανωτές ταξιδιών προσκεκλημένους των τουριστικών γραφείων Κύπρου, σημειώνοντας μείωση 24% σε σύγκριση με το 2002 όπου παρείχε διευκολύνσεις σε 5,030 άτομα.

Συμμετοχή σε Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις

Η συμμετοχή στις Τουριστικές Εκθέσεις είναι σημαντική για τον τομέα του Μάρκετινγκ καθώς προσφέρει την δυνατότητα άμεσης επαφής με τους τουριστικούς επαγγελματίες και το ευρύ κοινό. Ο Οργανισμός συμμετέχει και σε εξειδικευμένες εκθέσεις στοχεύοντας στα πλαίσια της Στρατηγικής του επλεγμένα τμήματα αγοράς.

Κατά το 2003, συνεχίστηκε η αναβάθμιση των περιπτώσεων και γενικότερα η συμμετοχή του Οργανισμού σε τουριστικές εκθέσεις με στόχο την βελτίωση της παρουσίασης της Κύπρου, ώστε τα κύρια στοιχεία της επανατοποθέτησης της Κύπρου να παρουσιάζονται στο σχεδιασμό και τη διακόσμηση των περιπτώσεων.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός επιδιώκει την αξιοποίηση της τεχνολογίας και άλλων μέσων, όπως διαγωνισμών και εκδηλώσεων στα πλαίσια των εκθέσεων για μια ολοκληρωμένη παρουσίαση της τουριστικής Κύπρου.

Κατά το 2003, ο Οργανισμός συμμετείχε σε 130 Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις, αρκετές από τις οποίες ήταν εξειδικευμένες εκθέσεις για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού. Επιπρόσθετα, με στόχο την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού ανάμεσα στους Κυπρίους καταναλωτές, ο Οργανισμός συμμετείχε σε δύο τουριστικές εκθέσεις που διοργανώθηκαν στην Κύπρο, την «28η Διεθνή (Κρατική) Έκθεση Κύπρου» και την τουριστική έκθεση «Ταξίδι 2003» που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Πολιτιστικές και Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις

Η διατήρηση, ενίσχυση και ανάδειξη της παράδοσης και της ιστορίας του τόπου, αλλά και η στήριξη της πολιτιστικής έκφρασης του σύγχρονου Κύπριου είναι βασική προϋπόθεση για την επιτυχή επανατοποθέτηση της τουριστικής Κύπρου. Με στόχο την δημιουργία του κατάλληλου τουριστικού προϊόντος ο Οργανισμός προωθεί και υποστηρίζει την πραγματοποίηση καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων που σχετίζονται με την Κυπριακή παράδοση και πραγματικότητα. Επιπρόσθετα ο Οργανισμός επιδιώκει οι εκδηλώσεις αυτές να διοργανώνονται σε διάφορες εποχές του χρόνου και να καλύπτουν όλες τις περιοχές της Κύπρου. Εντός του 2003 ο Οργανισμός διοργάνωσε έξι κύκλους καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που ήταν οι εξής:

- Μουσικές Κυριακές I & II
- Ρυθμοί Φωτός – Στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου, στο Πολιτιστικό Κέντρο της κατεχόμενης Αμμοχώστου, στην Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου και στην Αρχαία Αμμοβούντα.
- Καλοκαιρινές Βραδιές στην Πόλη Χρυσοχούς
- Πολιτιστικός Χειμώνας σε συνεργασία με τους Δήμους Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου
- Παραδοσιακή Αγορά
- Υπό το Φως της Πανσέληνου

Παράλληλα ο Οργανισμός επικολήρησε μεγάλο αριθμό πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που οργάνωσαν τοπικές αρχές, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και οργανωτές φεστιβάλ, όπως τις συναυλίες των διεθνών φήμης καλλιτεχνών Andrea Bocelli, Νάνα Μούσχουρη και Σταμάτη Σπανουδάκη.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Πραγματοποιήθηκαν επίσης εκδηλώσεις με την διάσημη χορεύτρια του Φλαμένγκο, Christina Hoyos, το χορευτικό σύνολο μοντέρνου χορού από την Αμερική "Alvin Alley", την όπερα Tosca από την Arena di Verona, τα "Μεγάλα Μπαλέτα" και το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος.

Αθλητικές Εκδηλώσεις

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του Αθλητικού Τουρισμού ο Οργανισμός υπέγραψε συμφωνία με την Βρετανική Ολυμπιακή Επιτροπή με σκοπό την αξιοποίηση της παρουσίας των Βρετανικών Ολυμπιακών Ομάδων που προπονούνται στην Κύπρο ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Για τον ίδιο σκοπό προσέφερε φιλοξενία στην Ολυμπιακή και Παραολυμπιακή Επιτροπή της Ιρλανδίας.

Ο ΚΟΤ επικορήγησε σειρά αθλητικών εκδηλώσεων όπως τους Παγκόσμιους Αγώνες Σκοποβολής, τους αγώνες Ορειβατικής Ποδηλασίας Ορόκλινη ΕΙ και Αυξέντια, τους αγώνες Δρόμου Ημιμαραθώνιου Αφροδίτης, τον Μαραθώνιο Πάφου, το Λεμέσιο, αγώνες Τένις, Ιστιοπλοίας, Ράλι Ιστορικού Αυτοκινήτου, αγώνες Γκολφ και Τουρνουά Ποδοσφαίρου.

Ο Οργανισμός κάλυψε επίσης το πρόγραμμα δημοσίων σχέσεων και διαφήμισης για την προβολή του Ράλι Κύπρου στην Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αραβικό Κόλπο.

Ανάπτυξη Τουρισμού Κρουαζιέρων

Ο Οργανισμός εκτιμώντας την σημασία του πιο πάνω κλάδου προέβει σε σειρά ενεργειών με στόχο την προβολή και προώθηση των κρουαζιέρων από Κύπρο όσο και αυτών προς την Κύπρο. Συμπληρώθηκε η εκτύπωση σειράς εντύπων που προβάλλουν την Κύπρο ως κέντρα για κρουαζιέρες στην Ανατολική Μεσόγειο και ετοιμάστηκε ειδική αφίσα για χρησιμοποίηση της σε Τουριστικές Εκθέσεις. Διοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο 2003 Σεμινάριο στην Κύπρο με τη συμμετοχή 22 δημοσιογράφων από 7 χώρες για την προβολή των κρουαζιέρων από Κύπρο.

Εκδόσεις και Παραγωγή ταινιών

Κατά το 2003 συνέχισε η παραγωγή συμπληρωματικών οπτικοακουστικών μέσων προβολής για την εξυπηρέτηση Προβολής ειδικών μορφών τουρισμού. Το 2003, ο Οργανισμός εμπλούτισε το αρχείο διαφανειών και ολοκλήρωσε την παραγωγή της νέας γενικής ταινίας για την Κύπρο με τίτλο «Μαγική Κύπρος» κατ' αρχήν σε 2 γλώσσες, στην Ελληνική και Αγγλική.

Επίσης ολοκληρώθηκε η παραγωγή νέας ταινίας για τις Κρουαζιέρες καθώς και για τα Ειδικά Ενδιαφέροντα. Μέσα στο 2003 άρχισε η παραγωγή της νέας ταινίας του ΚΟΤ για τον Πολιτιστικό Τουρισμό.

Όσον αφορά τις εκδόσεις, εκτός από τις επανεκτυπώσεις όλων των υφιστάμενων εντύπων, ο Οργανισμός προέβει στην παραγωγή ημερολογίων (τοίχου και γραφείου), νέου βιβλιαρίου για τις ποδηλατικές διαδρομές στην Κύπρο και φυλλαδίων για την Πολιτιστική Διαδρομή Αφροδίτης στην Αγγλική και Ελληνική γλώσσα και στην μετάφραση / επεξεργασία υφιστάμενων εντύπων σε νέες γλώσσες.

Διαδίκτυο

Η ιστοσελίδα του Οργανισμού λειτουργεί τώρα σε 7 γλώσσες, στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

www.visitcyprus.org.cy

Μέσα από την ιστοσελίδα αυτή παρέχεται ολοκληρωμένη πληροφόρηση για το τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται οδηγός Ξενοδοχείων της Κύπρου, κατάλογοι των οργανωτών ταξιδίων εξωτερικού που προσφέρουν τα προγράμματά τους στην Κύπρο, κατάλογος των Κυπριακών ταξιδιωτικών γραφείων, πληροφορίες για αξιοθέατα της Κύπρου, κάρτες, ημερολόγιο σημαντικών πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στην Κύπρο και πληθώρα άλλων χρήσιμων πληροφοριών. Σημειώνεται ότι κατά το 2003 επισκέφθηκαν την ιστοσελίδα του Οργανισμού πέραν των 500.000 ατόμων.

Προβολή μέσω των Γραφείων Πληροφοριών

Τον Ιούνιο 2003 ο Οργανισμός λειτουργήσε το νέο Γραφείο Πληροφοριών στην Κάτω Πάφο. Τα Γραφεία Πληροφοριών του Οργανισμού επισκέφθηκαν συνολικά 317.879 άτομα και σημειώθηκε μείωση της τάξεως του 9,85% σε σύγκριση με το 2002 που επισκέφθηκαν συνολικά 352.593 επισκέπτες. Συγκεκριμένα από τα Γραφεία του Οργανισμού στο σημείο εισόδου στην Κύπρο (αεροδρόμιο Λάρνακας και Πάφου και λιμάνι Λεμεσού) εξυπηρετήθηκαν 114.535 επισκέπτες, ενώ οι υπόλοιποι 203.344 εξυπηρετήθηκαν από τα Γραφεία του Οργανισμού στην Λάρνακα, Λαϊκή Γειτονιά - Λευκωσία, Λεμεσό, Πλάτρες, Γερμασόγεια, Πάφο, Πόλη Χρυσοκούς, Αγία Νάπα, Πρωταρά και Κάτω Πάφο.

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Η Μαρίνα Λάρνακας λειτουργεί με βάση τις πρόνοιες του Περὶ Μαρινῶν Νόμου 4/77 και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Η διαχείριση, εκμετάλλευση και λειτουργία της, έχει ανατεθεί στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού από τον Ιούνιο του 1976.

Η Μαρίνα το 2003 όπως και τα προηγούμενα χρόνια, λειτούργησε κάτω από συνθήκες υπερ-πληρότητας. Η ζήτηση θέσεων, τόσο από το εξωτερικό, όσο και από νέους Κύπριους ιδιοκτήτες σκαφών ήταν εξαιρετικά έντονη. Από τα σκάφη που βρίσκονταν στη Μαρίνα στο τέλος του 2003, 296 (70%) ήταν κυπριακής και 125 (30%) ήταν ξένης ιδιοκτησίας. Μέσα στο 2003 πραγματοποιήθηκαν 593 αφίξεις και 553 αναχωρήσεις προς και από τη Μαρίνα αντίστοιχα, σε σύγκριση με 593 αφίξεις και 543 αναχωρήσεις το 2002.

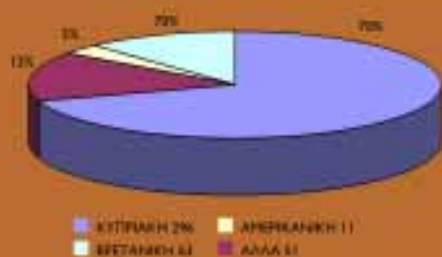
Η εθνικότητα και το μήκος των σκαφών στη Μαρίνα ο αριθμός σκαφών και οι αφίξεις/αναχωρήσεις κατά μήνα παρουσιάζονται στα Διαγράμματα 2-7. Οι βασικές υπηρεσίες που παρέχονται στη Μαρίνα είναι οι ακόλουθες:

- Διευκολύνσεις για ασφαλή πρόσδεση σκαφών και σύνδεση τους σε παροχές ηλεκτρικού ρεύματος και νερού.
- Ανέγκυση καθέλκυση και επισκευή/συντήρηση σκαφών αναψυχής από ανεξάρτητες εταιρείες.
- Δίκτυο πυρασφάλειας με πυροσβεστικά σημεία συνδεδεμένα με κεντρικό σύστημα παροχής νερού υπό πίεση.
- Παροχή βοήθειας και ρυμούλκησης σκαφών.
- Παροχή ναυτικών πληροφοριών μέσω ασυρμάτου πολύ υψηλών θαλάσσιων συχνοτήτων (VHF).
- Συλλογή και απομάκρυνση σκυβάλων, ακρήστων μηχανελαίων, τοξικών αποβλήτων και υλικών των σκαφών.
- Παροχή μετεωρολογικών πληροφοριών και μετάδοση προειδοποιητικών δελτίων θύελλας σε συνεργασία με τη Μετεωρολογική Υπηρεσία.
- Παροχή γενικών πληροφοριών για τη Μαρίνα και την Κύπρο γενικά.
- Κατευθείας τηλεφωνική σύνδεση με όλα σχεδόν τα μέρη του κόσμου.
- Σύνδεση και παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) μέσω του Διαδικτύου (Internet).
- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας και μηνυμάτων μέσω τηλεομοιοτύπου (φαξ).
- Κτίριο καινούχρηστων υπηρεσιών με αποχωρητήρια, ντους, πλυντήρια ρούχων και μίνι-αποθηκευτικούς χώρους για τα σκάφη.

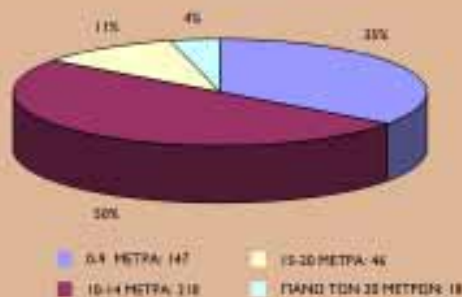

MARINA ΛΑΡΝΑΚΑΣ

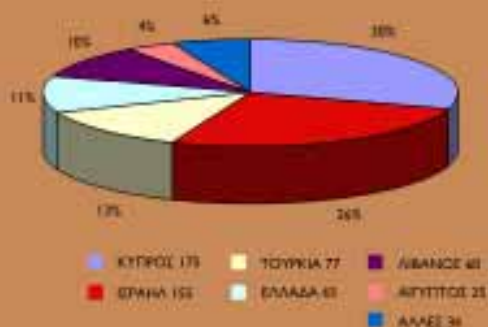
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΝΗΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΣΚΑΦΩΝ (31.12.2003)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΚΑΦΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ
(31.12.2003)

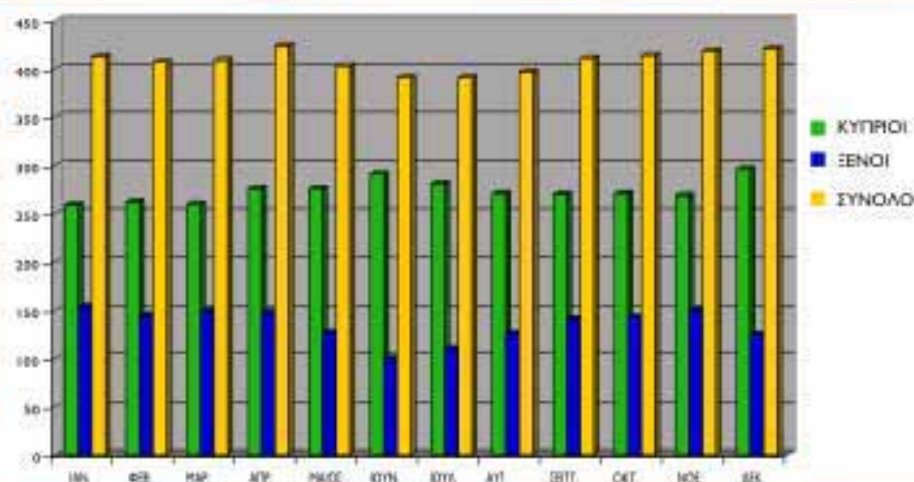

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4
ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ
(31.12.2003)

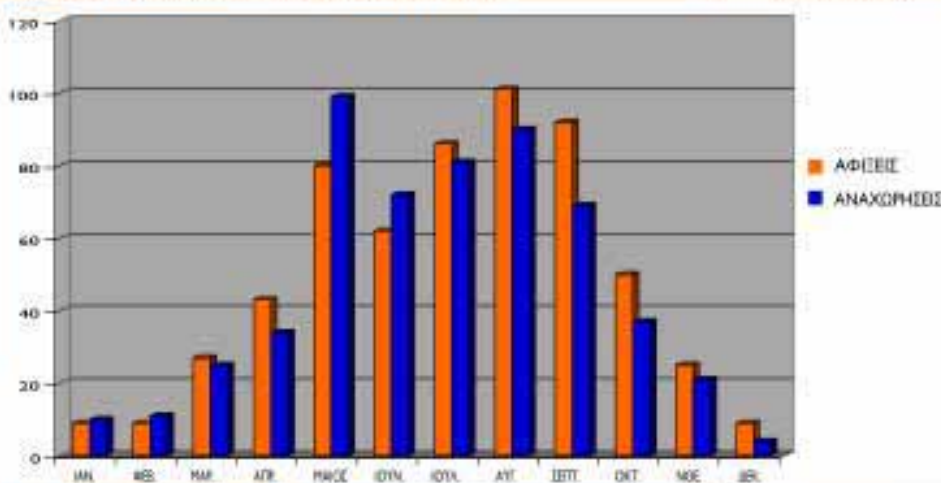
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΚΑΦΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΜΑΡΙΝΑ 2003

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

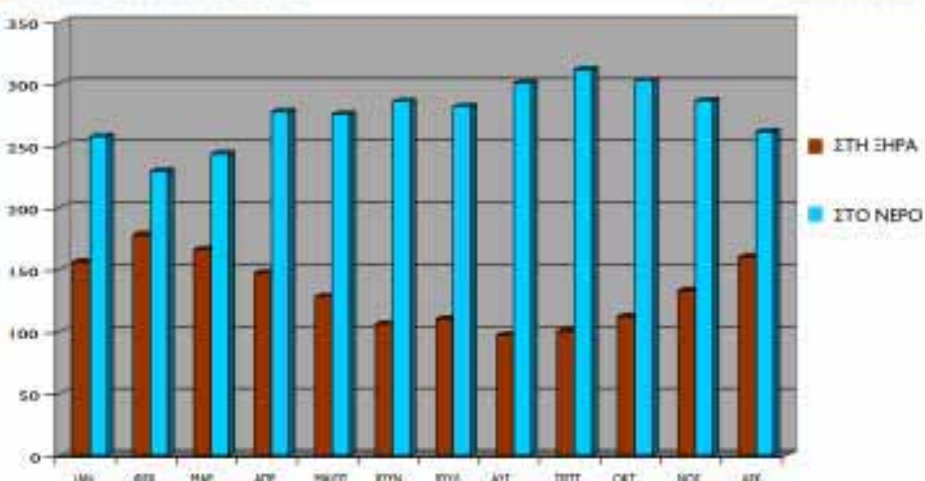
ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΚΑΦΩΝ ΤΟ 2003

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

ΣΚΑΦΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΝΑ, 2003

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

www.visitcyprus.org.cy